

SLOVENSKI NAROD.

Izjava vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Ime: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslane, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenske ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Spravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, pritlično. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 300—	celoletno	K 420—
polletno	150—	polletno	210—
3 mesečno	75—	3 mesečno	105—
1	25—	1	35—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici. Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje. Telefon št. 34.

Dopise sprejema se podpisane in zadostno frankovane. Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1'20 K

Poština plačana v gotovini.

Dr. Ivan Tavčar:

Profi korupciji.

Novo leto se lepo pričinja! V parlamentu sta se po dolgem stoku vendarle sprizgajali tisti dve močnici stranki, ki nosita v svojih rokah usodo države.

Dobili smo novo vlado. In ta vlada se je postavila kot močnica stranka državni misli ob stran. Upajmo, da so minili tisti časi, ko je bila naša jugoslovanska država podobna umazani cunji, od katere so si katoliški in nekatoški komunisti brisali svoje prste. Država je prva in njena avtoriteta mora biti močna in krepka, drugače ji ni obstanka.

Sedaj, ko je Pašičevo ministrstvo to avtoriteto zaščitilo, se bodo začeli prav kmalu glasovi: »Vse to je reakcija!« Pa te glasove že poznamo. Če dasta Ljenu in Trockij, kakor se je to zadnji čas zgodilo na Krimu, nad deset tisoč neoboroženih ljudi, vmes ženske in otroke, brez usmiljenja pomoriti, vlada tišina po vsem svetu in nihče se ne gane; če pa obesijo kakega ohrskega žida, ki je moril in davil človeška življenja, potem je ves socialno-demokratski in komunistični kontingent v plamenu. To je stara metoda; ali upravičenosti ji ne priznavamo. Kdor z mečem okrog sebe seka, naj se ne čudi, če ga tudi drugi z mečem napadajo. Odločno pa smo proti temu, da bi smela na svetu divjati kaka sekta, češ, da je moritev njen privilegij, nič pa da se nihče ne sme dotakniti, ker je drugače reakcionarec. Ta modrost nam ne pojde nikdar v glavo: v kultivirani državi moritev ne sme biti dopustna nikomur, torej tudi delavcu ne. Pobijanje in ropanje Nikola Pašić ne bo dopuščal niti komunistom, niti komu drugemu.

Kakor vidimo, je z ustavotvorno skupščino, komaj da se je pričelo njeno zasedanje, že dobila naša država nekako podlago, ki bo postala trdnjava in ohranila. In že danes imamo državne voditelje, ki razjedajo elementom ne bodo dopuščali, da bi uničevali to državo. Država nam je vse, in zato se veselimo vsakega koraka, s katerim stopa državna misel naprej. Že danes občutimo, da je ta država nadržala zaklad, da nam je kakor svetel ščit, na katerega ne sme pasti najmanjša lisa.

Ko vse to premišljujemo, vemo, da naši komunisti in boljševiki mor-

da še niso najhujše zlo, ker tiče še v povojih in je naša vlada stobila na glavo tej hidri. Še predno se je mogla raztrati in razpasti. Država ima pa tudi sovražnike, ki ne tiče v vrstah komunistov in boljševikov, pa so podobni mrčesu, ki se je zaril državi v telo ter se ondi pase in debeli od najzlahtnejših sokov tega telesa. Samoobsebi je umevno, da mislimo tu na tiste koruptne sloje, ki se drže države, kakor se drži mrčes kožuha.

Vsaka vlada bo morala proti temu sovražniku nastopiti s tisto odločnostjo, kakor je nastopila proti komunistom. — Mi smo sovražniki vsake korupcije, in zato ne bo prilike, ko bi korupcijo prikrivali pod taničico usmiljenja in popustljivosti. Tukaj ne more biti nikake popustljivosti, in če imamo grešnika pred sabo, ga hočemo vselej, naj tiče že v teh ali onih vrstah, brez pardona postaviti na sramotni oder.

S takim slučajem imamo opraviti danes.

Govori se, da sila korupcija že tudi v slovenske pokrajine in pripoveduje se to in ono, češar pa dosej nismo mogli verjeti. Ali sedaj imamo pred sabo slučaj, ki je popolnoma dokazan in ki se nam kaže takorekoč v vsej svoji nagoti.

Govoričilo se je že po Ljubljani, da je deželna vlada pozvala to in ono industrijsko družbo, da naj se za visokega uradnika, ki je imel dostikrat usodo dotičnih družb v svojih rokah, napravi nekaj »ofera«, in pripovedovalo se je, da so različni industrijski napravljalci obiske pri dotičnem uradniku z velikimi kuvertami v rokah, da pa, ko so ga zapuščali, kuvertov niso več nosili sabo.

Vse to se nam je zdela neverjetna baika. Zato smo molčali, kajti mi, ako nimamo dokazov v rokah, ne napadamo, ker nečemo delati nikomur krivice. Sedaj se je stvar kar čez noč spremenila. Naš list je dobil nalogo, priobčiti poloficijozen komuniké, v katerem se deinstvo, katero moramo obsoditi in obsoditi čez vse mere, z nekako občudovanja vredno odkritosrčnostjo priznava. Slučaj je tale:

Visok dostojanstvenik, ki je svojčas vodil tudi razprave s Trbovelsko družbo, ki je, kakor znano, no

dotičnih razpravah prišla v položaj, da je grozovito podražila svoj premoeg, se je dal imenovati — vsaj poloficijozni komuniké to trdi — za nadzornika sekvestrov — ne vemo, ali pri eni sami ali pri več industrijskih družbah —. In sedaj pravi poloficijozni komuniké, da se je neki odelek deželne vlade za hrptom tega dostojanstvenika, češar pa mi pri ljubem Bogu ne moremo verjeti, s posebno kurendo obrnil do dotičnih družb ter začel solze točiti, kako da se dostojanstvenik zanje trudi in peha in da bi bilo le dostojno, ko bi se ga družbe spominjale s posebnim salerjem.

Iz te stilizacije sklepamo, da takrat, ko se je omenjenega uradnika imenovalo za nadzornika, nihče ni mislil na to, da bo za to prejemal kako plačilo. Na vsak način pa je bilo misliti samo na to, da ga bo prejel v postavni obliki, ker tudi sekvestri imajo pravico do tiste odškodnine, katero jim deli postava.

Sicer pa moramo z vso odločnostjo grajati, da se imenuje višjega uradnika za nekakega nadzornika nad sekvestri, ker je to absolutno nezdržljivo z njegovim poklicem, to tem manj, če gre za povsem drugi resor. Poglavitje o sekvestrih je za nas žalostno poglavje in pozneje bo še prilika, govoriti o škandaloznih sekvestracijah, ki so naši mladi državi, zlasti v njenem slovenskem delu, povzročili toliko škode. Za danes samo približamo, da je bila korupcija, če se je visokega uradnika deželne vlade imenovalo za recimo glavnega sekvestra, in bodisi ene same industrijske družbe, pri kateri je bil v položaju, da je imel o njej kot uradnik odločevati.

Še večji nedostatek se nam pa vidi, če se potem javno prizna, da se je vsled zgoraj omenjenega cirkularja pričel pravcati »ofera« in če se je dotičnemu gospodu nabralo tega ofra skoraj 40.000 kron. Poloficijozni komuniké ne opaža na tej stvari ničesar posebnega. Mi pa opazujemo v takem postopanju deželne vlade, za katero mora nositi vso odgovornost prejšnji gospod deželni predsednik, če ne dokaže, da je stvar zrasla za njegovim hrptom, pregreho, za katero zahteva naša javnost korenitega pojasnila.

Naš boj velja vsaki korupciji, velja pa že tudi vsemu, kar bi le dišalo no korupciji.

Zato kratko in odločno prosimo, da deželna vlada v hipu sestavi ko-

misijsko, ki zadevo od konca do kraja trezno, pravično in objektivno preišče. Nikakor nismo pri volji, da bi se tukaj dali potolažiti s kako kazensko pravdo, ki bo prišla pred porotnike v času, ko bo vse že zarastla trava in ki se bo potem pred sodiščem na kak prav cenjen način poravnala. Komisija naj takoj prične s svojim delom in naj nam dá pojasnila o teh-le točkah:

Prvič: Ali je še kaj uradnikov pri deželni vladi ali pri kakem drugem uradu, ki vzlic temu, da im uradniški posli silijo čez glavo, uživajo nekake sinekure različnih se-

Naša država in inozemsko časopisje.

Inozemsko časopisje se mnogo peča z razmerami v naši državi. Eno graja, drugi hvalijo. Eni se veselijo njenega razvoja in napredka, drugi iztikajo po vseh kotih, kje bi našli znakov za njen razpad in njeno oslabiljenje. Nemško in italijansko časopisje je iz umevnih razlogov na tej drugi strani. S satansko škodolnostjo pograbijo vsako malenkost, ki naj bi izpričala nemogočnost eksistence naše države ter utopijo ujedinenja našega naroda. Ne morejo zakriti svojega pričakovanja, da naj v najkrajšem času nastopi razsulo. Vse upanje so stavili v volitve za konstituanto, češ, tu se pokaže, da je razkričano ujedinenje le navidežno in da vsa ta državna tvorba stoji na lončenih nogah. Volitve so jim prinesle razočaranje ter pokazale, da so delali napačne račune, vzlic temu, da so inozemski korteži, med njimi sklenjena falanga eksistence naše države nasprotnega časopisja, z vso silo podpirali razdiralne elemente v naši državi. Kako korenito je bilo iztizenjenje, dokazuje članek v »Neue Freie Presse« izpod peresa njenega dopisnika v Beogradu. Peča se predvsem s Stjepanom Radićem, ki ga imenuje učeniaka, poznavalca sveta in absolutnega pariške »école des sciences politiques«. Dopisniku je očitno osebno znan Radić. O njem je natančno informiran, kakor tudi o njegovih delih in namenih. Zdi se, kakor da je imel to informacijo pripravljeno za slučaj, da bi naš pisal o predsedniku hrvatske republike. Toda pero je moralo po izidu volitev v konstituanto kreniti v drugo smer.

Radić pravi, da je Jugosloven ter da hoče nacionalno unijo, hoče mogočno Jugoslavijo, pač ne kralje-

kvestracij? — Drugič: Pri katerih družbah je bil imenovan višji uradnik sekvester in ali je bil v položaju, te sekvestracije opravljati, ne da bi bil škodo ustvarjal svoemu uradniškemu poslu? — Tretič: Kdo pri vladi je dal ukaz dotičnemu oddelku, da naj se spíše okrožnica industrijskim družbam, da napravijo sklad za tega uradnika? — Četrto: Katero družbo so se udeležile tega sklada in s kakimi zneski? — Petič: Jeli med temi, ki so sklada udeležili, tudi Trbovelska družba?

In te točke kriče po pojasnilu.

vine, ampak zvezo držav, ki naj vzprejme v se vse Jugoslovence, tudi Bolgare. Lena misel, pristavila dopisnik »N. Fr. Presse«, toda misel teoretika; danes je Srbija samo še v povestnici. Mogotci, ki gospodujejo na kontinentu, so priznali via facti nastalo novo kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, edinstveno državo, ki ima po najnujnejših notranjih uredbah in po ureditvi najbolj perečega zunanje-političnega vprašanja, jadranskega problema, časa dovoli, da z mečem napisano kopira na papirne spise. Konstituenta jugoslovanskega kraljevstva ima v sebi življenje. To živo bitje pa je zmožno, da se stavi v bran, ako je napadeno in v tem leži tragična zmeta politike, ki se ni hotela uveljaviti samo s parlamentarnim orožjem.

Na to popisuje dopisnik pozornico v beograjskem parlamentu. »Pri Slovincih je Korošec, prej še vladne stranke, s 23 pristaši klerikalne ljudske stranke postal quantité négligeable.« V tej zbornici pričakujejo Radića z njegovimi 50 možmi na parlamentarni mejdan ali po njegovi teoriji na pogajanje s Srbijo. Bo li prišel? To je veliko vprašanje, za Radićevo stranko ne manje pomembno, kakor za vlado. Toda sile so neenake. Vlada je odločena, da vže iz zunanje-političnih razlogov vzdrži red za vsako ceno. Radić pa kakor se zdi, okleva. Pobjuna je energično zavrnil; hoče sukati le zakonito, torej parlamentarno orožje. Nova ustava dopušča možnost, da se uveljavlj vsakojako stališče. V to pa absolutna večina Hrvatske ne za- došča, v to je treba le absolutne večine zbornice. Tudi za republikanske stranke je kraljevina danes dano dejstvo in njihova politika ne meri

Pavel Golia:

Kako je nastal „Hudožestveni teater“.

Posetnike predstav, ki jih prirede člani moskovskega »Umetniškega gledališča« in sploh vsakogar, ki sledi za razvojem gledališke umetnosti pri nas in drugje, bo gotovo zanimalo, kako je nastalo to, tudi na zapadu kot eno najboljših gledališč na svetu priznana gledališče.

Ko je ves zapad pod silnim vplivom vzornih predstav ansambla vojvode von Meiningen reorganiziral svoja gledališča, ko je nova drama mojstrov kot so Ibsen, Zola in Tolstoj zahtevala tudi v vpriporitvi novega stila ter ga je našla v Antoinovem »Téâtre libre« v Parizu ter Brahmsovi »Freie Bühne« v Berlinu, je teklo umetniško življenje ruskih imperatorskih gledališč v starih strugah tradicije ter popolnoma prezrlo epohalne pridobitve francoskih in nemških odrov.

Tradicija, produkt skoro dvestoletne gledališke kulture, je bila brez dvoma mogočno svojstvo državnih zavodov, mogočno in povzdigujoče svojstvo, toda obenem silno opasno. Ob domačih in tujih klasikih si je vstvarila stil, ki moderni drami ni mogel biti kos, ne Ibsenu, Zoli in Tolstoju, še manj pa Čehovu, katerega nežna muzika je morala v gesti in govoru patetičnih rutinerjev popolnoma propasti.

V tistem času sta se sestala dva velenadarjena moža. Nemirovič Dančenko in Stanislavski, ter začela snovati novo gledališče.

Nemirovič Dančenko se je navduševal pred vsem za nov repertuar. Stanislavski pa za novo režijo. Prvi pogovor je trajal baje osemnajst ur. Načrt je bil kmalu gotov, toda so se pojavile težkoče. Realizacija ideje je potrebovala denarja in ljudi, sposobnih, da ji služijo. Denarno vprašanje so kmalu odpravili. Moskovski bogataši Morozov se je ogrel za smelo podjetje ter ga izdatno podpiral takoj ob začetku, kakor tudi v poznejših časih. Tudi drugi moskovski kapitalisti so priskočili na pomoč. Zelo težko pa je bilo sestaviti ansambl. Časopisne anonse so privedle le neznatno število članov. Gledališke igralce je strahil pred vstopom v novo podjetje strogi poslovnik, ki ni poznal ne prvih ne zadnjih vlog, ne strok. Vsak član je moral sprejeti vsako od vodstva mu dodeljeno vlogo in sodelovati v komparzeriji. Kdor se ni pokoril, je bil brezpogojno odpuščen.

Danes igraš takozvano prvo vlogo, jutri neznanca brez imena in brez besede v množici. Vsaka vloga v drami je enako važna, vsake se poprimi z vso svojo ljubeznijo do umetnosti, položaj vanjo vse svoje znanje in žrtvijo svojo osebnost dosegi harm. celote. Igralci, ki so že sodelovali na drugih odrih, so se morali odpovedati vsem »šolam« in vsem vajenim načinom izražanja, da so lahko korakali k vzvišenemu cilju, ki

si ga je stavil Stanislavski. Po njegovih besedah naj bi bil smoter novega gledališča — umetniško razkritje življenja človeškega duha. Tudi najbolj skrite tresljaje duše moraš znati izraziti, če si umetnik. Do tega te ne privede ne rutina, ne konvencionalnost, temveč le talent, volja, vztrajnost in neumornost v iskanju umetniške resnice. Le kdor je hotel posvetiti vse svoje življenje postavljenim ciljem ter se odpovedati vsaki osebni ambiciji, je postal lahko član gledališča. Končno so premagali tudi to težavo. Člani so bili skoraj sami mladi ljudje, začetniki in diletantje, toda od prvga do zadnjega prežeti od trdne volje, doseči nekaj velikega in polni požrtvovalne ljubezni do svojega dela. Mnogi teh začetnikov so postali umetniki, katerih slava se je razširila daleč preko mej Rusije, tako M. L. Liliina, soproge Stanislavskega, O. L. Knipper — Čehova, vdova znamenitega pisatelja, I. M. Moskvina. Višnjevski in drugi. V. Kačalov, ki je začel svojo gledališko kariero pri petrogradskem gledališču Kurjorina, je vstopil v družbo šele v tretjem letu njenega obstanka. Nekateri člani so sopes izstopili ter začeli pri drugih gledališčih širiti »novo vero«, tako n. pr. V. E. Marierhold, ki šteje danes med najznamenitejše ruske režiserje.

1898. leta je začelo novo gledališče končno s skušnjami. Družba se je preselila v vas Púškino, letovišče blizu Moskve, ter si priredila neki skedenj za svoj poskusni oder.

Vsak posameznik, tudi oni, ki bi ga pri nas imenovali »statist«, je moral poznati celo dramatično delo do zadnje podrobnosti. Vadili so se od zore do mraka. Vsaka scena je bila podvržena posebnemu, temeljitemu študiju. Na nemih scenah, posebno na scenah z množico, so delali s prav tako vmezo in vztrajnostjo kot na dialogu. Joca Šavič znameniti nemški dramaturg, rodom Srb, pravi nekje, da še ni videl gledališča, kjer bi ga komparzerija ne motila. Ko bi videl moskovsko »Umetniško gledališče«, bi se bil prepričal, da je z znanjem, talentom in vztrajnostjo dosegel tudi tu rezultate, o katerih se po prej niti najsmolejšemu sanjaču sanjalo ni.

Kot prva dela so bila na programu: Aleksandra Tolstega historična drama »Car Fjodor Ivanovič«, Shakespeareov »Beneški trgovec«, Sofoklejeva »Antigonca« in »Utrac« Čehova, ki je v Petrogradu popolnoma propadla in šele tu našla poklicane interprete svojih globokih lepot. V tem programu se zrcali vse hopenje podjetnih umetniških revolucionarjev. Oni niso krenili v stran od izhujenih potov starega gledališča, da nastopijo pot, ki bi postala s časom tudi izhujena, oni so obstopili umotvor ter skušali pronikniti do njega najvestejšega. Tu ne zastopuje ena pot, pa naj bi bila še tako nova. Zato se »hudožestveniki« niso zadovoljili s tem, da najdejo nov stil. Priliskovali so najtajnejšim tresljajem vsakega posameznega dramatičnega dela ter skušali najti

stil dotičnega umotvora, da ga prenese v scenično izpolnitev. Način izražanja v drami Aleksandra Tolstega ne more biti enak načinu izražanja v Shakespeareovem »Beneškem trgovecu«, še manj pa Sofoklejevi »Antigonci« ali pa »Utrcu« Čehova. Vsaka drama ima svojo dušo. Občutiti jo, vdahniti vpriporitvi — tej lepi in težavni nalogi so posvetili mladi iskavci mnogo truda in vse svoje sposobnosti. Na tem odru je res zaživela Moskva 16. stoletja, Shakespeareove Benetke z nesrečnim židom in z vsem lirskim bogastvom, s katerim je prepleteno nesmrtno delo velikega umetnika, stara Grčija in sodobna ruska provinca.

Po dolgih mesecih neprestanega truda se je podalo jeseni 1898. leta mlade gledališče v Moskvo ter stopilo 14. oktobra s »Carjem Fjodorom Ivanom« vičem prvič pred občinstvo.

S tem dnem se začne v zgodovini ruskega gledališča nova epoha. »Hudožestveniki« so izvojevali sijajno zmago. Tudi oni, ki so z nasmehom gledali na njih napor v vasi Púškino, majali v glavami med nerazumljivim jim početjem, veselo se na tistem neuspahu in sramoto, se morali priznati: Da, to je nekaj popolnoma novega in prekrasnega! Vsa Moskva je romala kot na božjo pot v gledališče »Eremitage«, da se divi novi dotlej nepoznani lepoti v gledališki umetnosti.

na takojšnje uresničenje, kakor je videti, tudi Radičeva ne. Edina nevarnost afera Radič je v dejstvu, da niso vsi pristaši tega filozofskega vodje absolvirali pariške šole. Niso vsi moštri govora in misli in utegnili bi se povzpeli, da izpreverijo takoj vse v dejanja, kar teorija pri-družuje dobi utopije. Oni, ki so danes odgovorni za povestnico Jugoslavije, bi morali potem zablodene teoretike s trdo roko vzbuditi k resničnosti. Obžalovati bi bilo, ako kmetije, ki gledajo v Radiča, svojskega apostola, ne bi hoteli pričakati re-

zultata njegovih pogajanj s Srbijo. Dokler ima Radič svoje ljudi v rokah, more hrvatski stvari koristiti, četudi ne more ustvariti hrvatske republike. Ako na se duhoviti, ki jih je prikladal, izkažejo za močnejše, mu utegnejo postati usodni.

Tako „N. Fr. Presse.“ Vidi se, da smo z volitvami v konstituanto napravili velik korak napram konsolidaciji. Le tako je umeti preorientacija stare dunajske nasprotne-cije smeri pravičnega shvačanja današ-njega položaja v Jugoslaviji.

Črpajmo pouk iz prošlega leta!

Z živo in prepričujočo silo vstajajo ob zatonu leta slike preteklosti. Jasno in določno nam kažejo, kaj smo izgubili, z enako sigurnostjo pa nam tudi go-vorijo, zakaj so bile izgube. Če hočemo nam povedo slike tudi več, one nam ce-lo pokažejo izhod iz zmešnjave in po-gube, če spoznam v njih svarilo pretek-losti in če ne ponovimo starih napak — varovani naših izgub.

Ker smo upali v Wilsona, smo od-tagali z rešitvijo jadranskega vpraša-nja in doživeli rapalski poraz. Ker smo upali v pravičnost Evrope, nismo uničili D' Annunzija in zato doživlja-mo, da postaja Reka italijanska. Ker smo upali v vse mogoče, smo držali ro-ke križem in nismo delali takrat, ko je bilo delo še rešljivo.

Ne upajmo več v tuje pomočnike, ne upajmo v Evropo in ne zidajmo na slu-čaj! Naša sila je edini pogoj naše sre-če, naša lastna moč je edini temelj lep-še prihodnosti.

Izgubili smo koroški plebiscit radi tuje nasilnosti, pa tudi radi svoje ne-delavnosti. Če pa nečemo, da izgubimo Koroške popolnoma, politično in naci-onalno, potem moramo popraviti zamu-ženo in dovršiti sedanje. Delo treba po-množiti do skrajnosti.

Vemo, da še ni vseh dni konec in da pride tudi še čas, ko se ujedini z na-mi Primorje in ko se konča ligurska krivica. Ravno tako tudi vemo, da je to težavno in naporno ter da zahteva velike žrtve in ogromnega dela. Ali ste Vi član »Družbe sv. Cirila in Metoda«, »Jugoslovenske Matice, ali silite vse-lej prošnjosti naših obrambnih društev?

Težak je boj tam preko in krvavo-odeča slika razvalin tržaškega Narod-ega doma priča, da je ta boj trd, ko še

nikoli. Ne pozabite na te razvaline, ve-čen spomin nezasičenega barbarizma, naj nam ob njih ojekleni voljo za zma-govito delo!

Hiteli smo s sklepanjem rapalske pogodbe, ker smo se bali da strankar-stvo razbije v volilnem boju držav. Ze dostikrat nas je udarilo strankarstvo in tudi na rapalski pogodbi nosi zna-ten del krivde. Ali smo zmogli prema-gati to našo rak-rano, ali bomo končno enkrat bolj Jugoslovani ko strankar-ji? Leto nas opominja, žrtvovani nas rote in naša vest nam svetuje, da naj ne gre mimo nas nauk zgodovine.

Mlado je naše življenje, zato ne ce-nimo svobode, zato smo pod vplivom tuje. Svoboda primerjamo s počitnicami in tuju deloma poklonimo tudi takrat, ko se norčuje iz nas. Ali se še spominjate razprave o enakopravnosti, ali ste že pozabili na vse »atrokovnjake Nemce, ki jih redimo za to, da ne ozdravi naše narodno teio.

Veselim se svobode, med seboj pa gradimo trdnjave tujcem, da bomo sko-raj znova od njihove moči odvisni. Kdor je prenesel nacionalizem v Slo-venijo, ta je bil v resnici hudomušnej, tako sijajno smo »nacionalizirali mil

Izgubili smo bitko, pustili smo dom nedodelan. Vse to mora popraviti mla-dina. Ali kako se brigamo za njo, kaj storimo mi v njeno korist? Gorje nam, če nam bo slabo vzgojena mladina po-vračila.

Resno nas opominja preteklo leto, svarilno nam govore njegove slike. Na nas je, ali nas vodi pot v novem letu k vstajenju ali pa h končni smrti. Ne po-zabite tega, spomnite se svojih dolž-nosti.

Politične vesti.

== Zborovanje zaupnikov SKZ v Mariboru. Iz Maribora nam poročajo: V sredo, 5. t. m. se je vršil v Mariboru zbor zaupnikov SKZ, na katerega je prišlo mnogo uglednih klerikalnih ve-ljakov. Zborovanje je vodil župan iz Smilavca Jakob Florjančič. O politič-nem delovanju, položaju, delu v kon-stituantu in o »raznih zakulisnih sple-tkah« je poročal poslanec dr. Korošec, ki je bil obilo pohvale. Kmet Jakob Felcljan iz Vurberga je prečital nato resolucijo, v kateri se izreka Jugoslav-klubu in njegovemu voditelju dr. Ko-rošcu zaupanje, odobrava postopanje kluba v konstituantu in ga poziva, da vstaja v boju za pravično stvar, v boju za avtonomijo Slovenije. Na tem shodu so govorili še Hohnjec, Žebot, prof. Ve-senjak in dr. Veble. Ali so se klerikalni zaupniki izrekli za republiko ali mo-narhijo, o tem poročilo molči.

== Sporazum za občinske volitve v Beogradu. Beograd, 7. januarja. 5. t. m. se je dosegel med demokrati in radi-kalci sporazum glede skupnega nastopa pri volitvah. Po tem sporazumu bi dobi-li radikalci župana in 20 odbornikov, demokrati pa podžupana in 14 odbor-nikov.

== Radič in Beograd. Zagreb, 7. ja-nuarja. Za jutri, 8. t. m. je bila sklicana seja glavnega odbora Radičeve stranke, na kateri naj bi se določila nadaljna taktika stranke in pa vprašanje, ali gre Radič s svojimi poslanci v konstituanto ali ne. Ta termin, 8. t. m. se je določil še takrat, ko so upali zajedničarji in Protić, da bodo pripravili Radiču pot v konstituanto s tem, da se bo do tega dneva spremenil poslovnik in da Radi-ču in tovarišem ne bo treba priselci. Medtem pa je cela ta namera padla v vodo. Konstituiranje parlamenta se bo izvršilo na podlagi poslovnika. Protić pa je šel s svojimi simpatijami do Ra-diča in njegove republikanske stranke tako daleč, da niti on sam ni dosegel še priselce. Vseled izjavljenja Protić-Radičeve vsledničarske politike je bila sedaj tudi seja glavnega odbora Radi-čeve stranke prelozena od 8. t. m. na 2. februarja, ker upajo, da se bo položaj do tja še spremenil. Vseled tega dejstva se je preložil tudi dohod Radičevih po-blancev v Beograd. V Radičevi stranki po se pojavile močne struje, ki žele čim hitrejši odhod v Beograd in sodelova-nje v vladi. Tako en del poslancev pod vodstvom dr. Rudolfa Horvata kar ne more pričakati, da se odloči vprašanje odhoda v Beograd in je tako nezado-voljen z zavlačevanjem. Zdi se, da bi se tudi Radič sam že rad videl na čelu vojnih 50 poslancev vkorakati v konsti-tuanto. Zelo zanimivo je tudi dejstvo, da je Radič v zadnjem času zelo pogosto posvetoval s komunisti. Tako so za ne-čisto posetili komunistični voditelji iz Beograda, pa tudi zagrebški komunisti po pri njem stalni gostje. Čudno se vidi po pakiranju ekstremnih elementov, na mi strani komunisti, ki so s krutimi vredbami v lastni stranki izvedli šovi-listično in absolutistično centralističen

sistem, na drugi strani pa Radičevi se-paratisti ter zajedničarski avtonomisti.

== Dr. Trumbić konferira z Radi-čevci. Sreči je došel v Zagreb naš bi-šnji zunanji minister dr. Ante Trumbić, ki bo imel tukaj posvetovanje z Radi-čev stranko glede njenega stališča radi sodelovanja v konstituantu.

== Zborovanje težaške stranke v Splitu. Dne 6. t. m. je bilo množ-števno obiskano prvo pokrajinsko zborovanje težaške stranke. Na zbor-ovanju so govorili poslanci Stoič, Džokič, Moskovljevič in Franič, ki so kritizirali delo vladnih strank in razvijali program zemljoradnikov. Poslanec Moskovljevič je naznačil, da je naloga zemljoradniške stranke med drugim tudi ta, da pripravi pot notranjemu, to je duševnemu edin-stvu Srbov, Hrvatov in Slovencev. Sklenjeno je bilo, da se »Savez te-žaka Dalmacije« smatra za sestaven del »Saveza zemljoradnikov« v Beo-gradu. Dosedanje delovanje poslan-cev zemljorad. in težaške stranke je bilo na zborovanju odobreno: zbor-ovalci so se jim zahvalili in jih pro-sili, naj še dalje varujejo interese stranke pri sklenitvi trgovinske po-godbe z Italijo. Priporočili so jim, naj delujejo za to, da se agrarna re-forma radikalno reši.

== Apanaža Nikole Črnogorskega. Po vestih iz Beograda je črnogorski kralj Nikola sprejel jugoslovensko apa-nažo v znesku 300.000 frankov.

== Seja Radičeve stranke. Za 8. t. m. je bila določena seja glavnega od-bora Radičeve stranke, na kateri bi se imela določiti nadaljnja strankina tak-tika. Med tem pa je bila napovedana seja sedaj odložena na 2. februar.

== Kaj bi radi dosegli komunisti? »Večere poročila iz Beograda, da so ko-munistični poslanci pripravljeni polo-žiti prisego v konstituantu. Kot protis-lugo pa skušajo izsiliti, da se jim zo-pust dovolji izkušanje njihovih listov. Beogradsko komunistično vodstvo je nezadovoljno z zagrebškim vodstvom, ki je prežgodaj pokazalo obraz in ker ni znalo najti zvez s seljaškimi repu-blikansko čutečimi množicami.

== Antanta zasede zapadno Ogr-sko? Z Dunaja poročajo, da namerava antanta zasesti zapadno Ogrsko. Zdi se, da namerava antanta na ta način ka-znovati Madžarsko radi njenega sode-lovanja pri reakcionarnem načrtu Ba-varsko, o katerem je priobčlil »Times« senzacionalna odkritja.

== Ruski menševiki za privatno lastnino. Na zadnjem vsruskem so-vjetskem kongresu v Moskvi so podale posamezne socialistične skupine izjave, ki pričajo, da obstoji v Rusiji močna struja, ki stremi za obnovo demokratiz-ma in javnem političnem življenju. Tako so med drugim menševiki zahtevali, da se uvede znova privatna lastnina vsaj za kmete. Žinovjev je rekel, da se sedaj, ko je na ruskih mejah mirno, more iz-vesti narodna volja. Nadalje je rekel:

Moramo izvesti produktivno in resnič-no demokracijo do najvišje stopnje.

== Iz zadnjih dni Ferdinandovega kraljevanja v Sofiji. Predsednik bolgar-skega ministrskega sveta Stamboliski priobčuje v »Matinu« svoje spomine na zadnje dni Ferdinandovega kraljeva-nja: »20. junija 1918. je sledil Radosta-vojemu kabinetu novi kabinet Malinov. Takoj ko je nastopil, je podal izjavo o brezpogojni zvezi z Nemčijo in tako pokazal vso svojo servilnost napram Ferdinandu. Cete na fronti niso sogla-sale s to servilnostjo, zato je dobil Ma-linov neki dan ultimatum s pozivom, da ima do 10. septembra skleniti poseben mir z antanto in pustiti mene na svo-bodo. Bolgarski vojski so bili namreč mnenja, da ako bom jaz na svobodi, bo mogoče skleniti mir. Nekateri regimen-ti so se na to uprli in začeli korakati proti Sofiji z namenom, da odstavijo kralja in mene spravijo iz leče. Vlada pa mi je radi tega napravila novo ob-tožbo, čes da sem jaz iz leče provroz-čil vojski upor. Nalo je nepričakovano prišel k meni generalni prokurator s ponudbo kralja Ferdinanda za pre-vezetje vlade. Kralj je zahteval pogoje. Odgovoril sem, da je treba prvič, brez odloga skleniti poseben mir in drugič, pustiti na svobodo vse politične zločin-ce. Kralj tega ni sprejel. Ostal sem v zaporu ali 25. septembra so me spusti-li na svobodo. Takoj sem šel k Malinovu, ki je mahal z rokami okoli sebe, rekoč, da bi bilo potrebno skleniti mir, ali na visokem mestu mu delajo ovire. Hotel je govoriti z menoj kralj Ferdinand. Dve uri sem mu razlagal, da je vojaška si-tuacija kompromitirana, on pa je vedno izrekal svoje upanje, da bodo Nemci zmazali. 26. septembra sem odstopal na fronto s svojim prijateljem Radko Daskalovom. Formirali smo skupino vo-jajstva, s katerim smo šli proti Sofiji z načrtom, da obkolimo glavno mesto in odstavimo kralja in vlado. Začeli smo se najprej pogajati z vladno armado, ki je stala pri Gomija-Barinu. Vkljub vsemu mojemu prizadevanju se je ne-la meščanska vojska. Začela jo je Fer-dinandova armada, nakar je nastala lita borba med revolucionarji in Fer-dinandovimi vojski. Tekom bitke na ra-vnini pri Sofiji so revolucionarji prodri-li celo do Aleksandrove bolnice, ki se na-hajala na mestnih tleh. Ferdinand bi bil ujet, pa ga je rešil general MacKen-sen, ki mu je poslal z vso naglico no-noči 30. septembra nekaj polkov na po-moč. Revolucionarji so se morali una-kniti na pobočje gore Vitoše. Ferdinand si je tako rešil svojo glavo ali ne svoje-ga prestola. Uvidel je, da ne more več ostati v Sofiji kot kralj, zato se je od-povedal v korist svojega sina in odno-toval iz dežele istočasno z nemškimi re-gimentami.

== Ruski emigranti in sovjetska vla-da. Ruska sovjetska vlada je dovolila vsem emigrantom svoboden povratek v Rusijo. Pogoji za povratek so nastop-ni: Pri povratku v domovino morajo podati protirevolucionarno izjavo, da se v teku dveh let ne bodo pečali s po-litiko, sovjeti pa se obvezujejo, da ne bodo postavili emigrantov radi nobene-ga njihovega dejanja proti sovjetski re-publiki pred sodišče.

== Plesalka izdala protiboljševiško zaroto. Kakor znano, je bila v Moskvi dobro organizirana zarota proti sovjets-ki vladi, ki pa je bila v zadnjem trenotku preprečena. Sedaj je znano, da je zaroto izdala plesalka Goltze, katero so anarhisti potem umorili.

== Trgovina je pričetek prijatel-jstva. Dopisnik praških »Narodnih Li-stov« je imel z dr. Heinischem, pre-dsednikom avstrijske republike, pogo-vor, pod kakšnimi pogoji in s kakšnimi sredstvi bi bilo možno v bodočnosti utrditi prijateljsko sosedstvo med obema republikama. Predsednik dr. Heinisch je dejal: »Da se doseže vzajemnost na-rodov, ni ničesar bolj potrebno, kakor da se odločno odrešijo politike medseboj-nih reklamacij. Z golimi frazami se nikakor ne približamo. Treba je po-kazati voljo, drug drugega ne nalagati, s čimer bodo odstranjene podedovane žalitve. Mi tukaj in Vi v vaši deželi želi-si moramo odkrito priznati, da resni-čno prijateljsko razmerje ne pada na-narodom kot slučajni dar v naročje, nego se ga morajo pridobiti. Mi tukaj in Vi Čehi v vaši deželi moramo dvigniti skupne in soglasne interese ter delo-vati na uresničenje teh interesov skup-no brez vsajih zahrbtnosti. Ti interesi nam morajo biti nad vse, ne samo zato, ker so koristni obema narodoma, nego tudi v to svrhu, da se razvije takore-koč osebno razmerje obeh narodov do lepšega prijateljstva. Proj se je reklo: trgovina ni prijateljstvo; danes pa je treba nasprotno trditi: trgovina je za-četek prijateljstva. Sedanja politika s zapiranjem mej deluje v prav nasprot-nem smeru. Gotovo ni korist obeh stra-ni, da bi mi kupovali stroje, kemika-lije, tekstilno robo, steklo in druge predmete, katere je Avstrija vedno do-bivala s Češkega, poslej v nepričako-vani množini iz drugih držav, ker se nam pri izvozu s Češkega delajo ovire ter da naš izvoz, s katerim bi mogli mi to robo plačati, ni dovoljen. Predvsem je treba veturiti zopet normalne tr-govske stike, kakršni so bili pred vojs-ko med samostojnimi sosednimi drža-vami. Gotovo je, da je dotlej še daleč. Pri dobri volji na obeh straneh pa se doseže tudi to, predno nastane na obeh straneh škoda, ki se ne da poravnati.

== Tudi dunajski kancelar dr. Mayr je 5. t. m. na svoj zunanji odsek odseka go-voril o prijateljskih odnosih s češoslo-vaško državo; izrazil upanje, da se v kratkem doseže sporazum ter se skle-nejo trgovske pogodbe med obema drža-vama. — Tako govorita oba državni-

ka jasno, da je Avstriji prijateljstvo nujno potrebno. Trgovsko prijateljstvo pa je nemogoče, dokler trajajo politične napetosti in dokler kažejo avstrijski Nemci napram češoslovakom narodno sovraštvo. Dunaj hrepeni po češkem premogu, živilih ter raznih obrtnih predmetih, ki bi bili za Avstrijo s Če-škega ne le cenejši, nego tudi boljši. Toda Avstrija ne priznava Čehom v svoji državi nikakih narodnih pravic ter se morajo radi čeških šol vršiti ne-prestani boji; v občinskem svetu, v držav-nem zboru nimajo Čehi niti enega zastopnika. Nasprotno pa imajo češki Nemci v češoslovski vse gospodarske in kulturne ugodnosti ter so kot popol-noma svobodni državljani prav mogoč-no zastopani v vseh zbornicah. Nemci so še vedno tisti, kakršni so bili: Vse

zahtevajo, a ničesar ne dajo. Nemško avstrijska politika je proti češoslov-ški prav tako sebična, brezobzirna, za-grizenost sovražna in kjer je možno, škodljiva, kakor napram Jugoslaviji. Razmerje Avstrije do Jugoslavije je vzile sklenjeni trgovinski pogodbi še vedno nepojasneno. Ako hočeta pred-sednik dr. Hainisch in kancelar dr. Mayr, da nastopijo resnično prijatel-jske razmere do češoslovaške in Jugo-slavije, je njuna prva dolžnost, da se njune besede spremenijo v dejanja. Dok-ler se vrše našim koroškim bratom ta-ke krivice in dokler avstrijska republi-ka s svojo vlado dovoljuje na Koroškem proti našim rojakom vnebovpijoče na-silnosti, dotlej o prijateljstvu Avstrije ne more biti govora.

Novinski pregled.

== »Round Table«, najuglednejša angle-ška politična revija, izvala k vprašanju pomorskega plovstva v bodočnosti: Dele-la, ki vzdržuje tri četrtine svojega prebi-valstva, z uvozom, plačanim z izvozom, si ne more dovoliti luksusa, da bi se izpostavi-la nevarnosti poraza na morju. Ekstenc-ka brodovja, kakor je ameriško, ne manjše od angleškega, more biti jamstvo ostalemu svetu, da angleško brodovje ne bo moglo nezakazano zlorabiti svoje sile in jedna izmed teh dveh moraric more biti v slu-čaju konflikta med drugo in ostalim svet-om razsodnica. Ekstencen močnejšega brodovja pa bi mogla pomeniti politično in gospodarsko ogroženje Anglije. Ako se hoče preprečiti novo tekmo v oboroževa-nju, morajo Zedinjene države in Anglija priti do sporazuma za skupni maximum pomorskega oboroženja. Gre namreč za to, ali izgubi Anglija svoje gospodstvo na morjih ali ga obdrži, oziroma se zravna z Zedinjenimi državami in Japonsko? An-glija tekom vojne ni gradila novih ladij, marveč samo dokončala prieto delo, do-dim so Zedinjene države gradile dalje ka-kor tudi Japonska. In tako je pričakovati, da stopijo Zedinjene države leta 1924. na prvo mesto pomorskih sil, Japonska na drugo in Anglija bi se umaknila na tretje. Sedaj pa se v prizadetem svetu razpravlja na dolgo o vprašanju zračnega in podmor-skega plovstva in o vplivu tega plovstva na navadno pomorsko plovstvo. Nova ve-lika ladja pa bi stala sedaj 7-9 milijonov šterlinov.

== »Neues Wiener Tagblatt« se bavi s publikacijami češoslovakega propagand-ega urada za inozemstvo, ki se tičejo po-trebe, da se Avstrija združi z Nemčijo. Češoslovaska republika ima voliti med dvema načrtoma: med priključitvijo Av-strije k Nemčiji in ustanovitvijo podnava-kega skupnega gospodarstva in kot manj-še zlo izbira pridružitve Avstrije k Nem-čiji. List trdi, da se publikacije naslanja-jo na oficijelno inspiracijo in postavlja proti tej francoski stališča, ki je odločno proti združitvi. Zato pa bodoče gospodarsko zborovanje v Karlovih Varah ne bo moglo biti uspešno. Neprav francoskemu stališču glede združitve povdarja list stališče Ita-lije, ki ni nasprotno avstro-nemški zdru-žitvi, marveč vidi v njej jedino mogočo re-šitev kočljivega avstrijskega problema. Ta problem ostane zagoveten najbrže še do-si časa, kajti v Nemčiji ni pravega navdu-šenja za pridružitve, Madžarska dela Av-striji velike skrbi, sploh je Avstrija v se-danjem svojem stanju za veliko nadlego vsem okoliškim državam.

Telefonska in brzojavna poročila.

MINISTER DR. KUKOVEC V ZA-GREBU.

—d Zagreb, 7. januarja. Minister za trgovino in industrijo dr. Vekoslav Kukovec je imel večeraj intimno konfe-rencijo s nekaterimi predstavniki našega gospodarskega življenja, ki so mu ob tej priliki sporočili svoje želje in pri-tožbe. Minister je izjavil, da vlada uvideva upravičenost mnogih pritožb in da je treba v trgovinski politiki pri-četi delo v drugih smereh, ki bodo imo-le več ozira na našo produkcijo. Nada-lje je izjavil, da se pogajanja radi skle-pa trgovinske pogodbe z Nemčijo pre-kinjena, ker se morajo prej še razčisti-ti nekatera sporna mednarodna vpraša-nja, ki izvirajo iz določil versailleske pogodbe.

NAČRT USTAVE.

—d Beograd, 6. januarja. Na zadnji seji ministrskega sveta v sredo zvečer je bila dokončana razpra-va o načrtu nove ustave. Sklenilo se je, da minister pravosodja in za kon-stituanto Trifković izvrši zadnje re-dakcije nove ustave, da se da po-tem ustava v tisk in razdeli poslan-cem. V glavnem se je sprejel načrt ustave vlade dr. Vesniča z malimi iz-premembami. Novi načrt ima nalo-go, da mora biti pouk v ljudskih šo-lah obvezen in brezplačen in da se v vsi kraljevini vrši on enem pro-gramu. Za državni svet in kasisti-sko sodišče je uveden volilni sistem.

REŠITEV URADNIŠKEGA VPRAŠA-NJA.

Beograd, 7. januarja. Podpisan je sklep ministrskega sveta o ustanovitvi komisije predstavnikov vseh ministrstev za revizijo uradniškega vprašanja. Ta komisija bo izvedla revizijo vseh uka-zov, avanzmajev ter presoja la dela-zmožnost vseh uradnikov, brez razlike čina in plače, prevzetih v državno služ-bo od 1. decembra 1918.

NA OTOKU KRKU IN RABU.

—d Cirkvenica, 7. jan. V Dobrinju na otoku Krku so skušali arditit ropati. Prebivalstvo pa se je na vsem otoku

== »Neue Zürcher Zeitung« je priobčila pogovor s pariškim profesorjem Seignob-om, ki velja za dobrega poznavalca ev-ropskih problemov. Med drugim je rekel: Dogodki v Grški so me presenetili. Veni-zelos je bil popularen, kakor so šele vo-litve razkrile, pri jednem delu naroda, ostali mu je zamerili, da je bila dežela ve-dno pod orožjem. Tako so uspeli Konstan-tinove mahinacije. Venizelos je eden naj-večjih in najpoštenjših državnikov na Balkanu. O Bolgariji sodi, da bo najstabil-nejši element bodoče balkanske politike. Bolgarija se je z vso resnostjo oprijela sa-nacije vseh svojih dosedanjih političnih pogreškov in se oslobodila vseh svojih političnih in voljaških osebosti, ki so jo spravile v katastrofo. Bolgarija se trudi za sporazum z Jugoslavijo. O Rusiji pravi, da je vstvarjenje neodvisnih republik na teri-toriju prejšnjega ruskega carstva najboljše znamenje, da je velikoriska ideja propadla. Naravno, da so te države navezane dru-ga na drugo in tako more biti to temelj za stvarjenje ruske federacije. Veliko bodo-čnost prisoja Zvezi narodov, ki spravi v življenje počasi vse ono, kar je hotel ož-vojaviti Wilson na jeden dan. Ali to bo ta-krat, ko prode v vse sloje ljudstva demo-kratski, volni nasproten duh. Kdaj približno pa bo to?

== »Times« navaja podatke o načrtih nemških reakcionarcev in militaristov, lu-di iz onih krogov, ki so že poskušali izvršiti državni prevrat v Berlinu. Najdelavnejša med njimi sta polkovnika Baier in Tre-bitsch-Linden, z njimi je Ludendorff in ba-varski min. predsednik Kar. Ti so bili pred meseci v Budimpešti in so sklenili zvezo s Horthyjem. Načrti obsegajo to-le: Na Madžarsko pridejo nemški vojski kot poli-ški delavci. Ti in Madžari vderajo v Av-strijo. Na Dunaju se proglasi vojaška dik-tatura. Nato pride na vrsto Češka, potem Nemčija. Ko se postavi vojaška diktatura v Berlinu, se napove volna Franciji. Po zmagi nova razdelitev Evrope. Nemčija dobi Alzaško-Lotarinsko, južno Belgijo in severno Francijo. Nemški del Češke in Odanske pripadeta tudi Nemčiji. Poljska se razdeli med Nemčijo in Rusijo, Madžarska dobi nazaj vse »svoje« teritorije. Rusija dobi Dardanele, Anatolijo, Armenijo, Per-zijo in svobodno roko za vso Azijo, Romu-nija se razdeli, Bolgarija naraste, Jugosla-vija izgine. Nemška megalomanija se raz-vija vedno boljše v zabavo širnega sveta.

ZOPET KONFLIKT Z ITALIJO.

—d Trst, 6. jan. »Piccolo della Sera« poroča iz Rima z dne 6. t. m. jutraj: Včeraj so večerni listi prejeli iz Ancone vest, da so jugoslovenske čete zasledele otok Rab, kar je v po-litičnih in parlamentarnih krogih pov-zročilo veliko vznemirjenje. Po-udarjajo, da se je zasledba otoka, da-si ga rapalska pogodba priznava kraljevini SHS, izvedla pred izmo-jnavo ratifikaciji sporazuma. Tako postopanje ne nasprotuje le vsaki obliki mednarodnega prava, marveč je tudi nekorrektno. — V vladnih krogih potrjujejo vest o zasledbi otoka Raba. Po informacijah, ki jih je dobilo ministrstvo za zunanje stvari otoka niso zasedli vsled ukaza beo-gradske vlade, ampak po iniciativi kraljevini vojaških poveljnikov. Za-sedli so otok, ker se na njem nahaj-a je mahitni oddelki čet. Tudi re-ški lecionarji še niso popolnoma iz-praznili otoka. Italijanska vlada je proti zasledbi takoi protestirala pri beograjski vladi potom jugoslov. po-slanika Rimu in italijanskega po-slanika Manzonita v Beogradu. In je zahtevala, naj jugoslovenske čete takoi zapustijo otok. Domnevato, da bodo jugoslovenske čete, ki bi se lahko smatrale za treknarne čete, ker so postonale brez ukaza vlade, kmalu zapustile otok. Menda ni tre-ba poudarjati, da se ratifikaciji ra-palske pogodbe ne moreta izmenjati, dokler se jugoslovenske čete ne umaknejo z otoka.

List pripominja, da je bila v Ri-mu razširjena vest, da so Jugoslo-

vani zasedli otok Krk, da pa je bilo poročilo dementirano. Danes poročajo, da so Srbi zasedli otok Rab. Očividno sta se v prvi vesti zamenjali imeni dveh sosednih otokov.

SREBSKO-BOLGARSKI SPOR.

— d. Praga, 7. jan. Sotrudniku lista »Venkov« je izjavil Stambuliški, da je na Poljskem imel nad 20 govorov, v katerih je nastopal za češko-poljski sporazum. Obenem je izjavil Stambuliški, da je v klub odklanjačemu gledišču beogradske vlade za češko posredovanje, če moreče po osebnim vodstvom predsednika Masaryka, ki naj bi s posredovanjem dosegel, da bi se Srbija in Bolgarija spoprijaznili. Stambuliški je rekel, da bi se bolgarska rada podvrgla pravoreku razsodišča, sestavljenega iz slovenskih narodov, ki naj bi odločevalo v srbsko-bolgarskem sporu.

ITALIJA IN RUSKI BOLIŠEVIKI.

— d. Rim, 7. jan. (Stefani) Listi poročajo, da italijanska vlada Sinovjevu, Bucharinu in Balabanovi ni hotela potrditi potnih listov za Livorno, kamor so imenovani hoteli odpotovati, na kongres italijanskih socialistov.

VPRAŠANJE AVSTRIJE.

— d. Pariz, 6. jan. »Temps« zavzema v uvodnem članku stališče k vprašanju Avstrije. List piše: Pravi vzrok negotovosti za bodočnost Avstrije si je lahko razložiti. Gre za to, da se dožene ali so sosedne države, ki so nastale na škodo stare Avstro-Ogrske, zato, ali proti temu, da ostane Dunaj glavno mesto neodvisne države. Če bodo sosednje države Avstrije zastopale mnenje, da uspevanje Dunaja škoduje njihovim lastnim interesom, tedaj bi morale že sedaj misliti na posledice, ki bi jih povzročila priklonitev Avstrije Nemčiji za njihovo lastno neodvisnost. Eno pa je čisto izključeno: voliti neodvisnost Avstrije in izročiti Dunaj prodaju.

NEZRELA PLEBISCITNA VPRAŠANJA!

— d. Pariz, 6. jan. Reuterjev urad izraža svoje veliko začudenje nad tem, da pišejo časopisi o pomembnem nesporazumenju med Francijo in Anglijo. Uradni krogi so prepričani, da se doseže brezpogojen sporazum, kakor hitro se sestanejo ministrski predsedniki. Če konferenca strokovnjakov v Bruslju dne 10. januarja ne prične zopet delovati, vprašanje reparacij še ne bo uspelo tako daleč, da bi v tem zmislu prišlo na sestanko v Parizu do končnovoljavne odločitve. — Kar se tiče Gornje Šlezije, se pripadnost kateregakoli okraja ne bo brezpogojno priznala ravno oni stranki, ki je pri celokupnem glasovanju doslej večino vseh glasov. Vse to vprašanje še ni dozorelo.

KOMEDIJA KRALJA KONSTANTINA.

— d. Dunaj, 7. jan. Povodom otvoritve grške narodne skupščine je imel kralj, ki je bil, kakor poroča »Neue Freie Presse«, ves gnilen v Atenah prestolni govor, v katerem je izrazil svojo srečo in svojo ljubezen do naroda ter svojo hvaležnost napram zaveznikom za njihovo dobrotno vpoštevovanje in uvaževanje pravic grškega naroda. Naznanil je reformno ustavo v zmislu demokracije organizacije zbornice. Glede zveze s Srbijo je izjavil kralj, da je s to zvezo dana garancija za mir na Balkanu.

POSILANICA KRALJA KONSTANTINA.

— d. Atene, 7. jan. (Havas) V poslanici na zbornico je izjavil grški kralj Konstantin, da je Helenstvo trdno odločeno, z zavezniki vesilami lojalno sodelovati ter pridobiti si pri njih zaupanja, da bi bilo možno stopiti z nimi v tesnejše zveze. Poslanica poudarja dalje zvezo z Jugoslavijo in omenja možnost obiteljske zveze med grško in romunsko vladarsko rodovino.

ZAVEZNIKI ZAHTEVAJO IZROČITEV ZAPADNE OGRSKE.

— d. Budimpešta, 7. jan. Poslaniški svet je poslal predsedniku madžarske mirovne delegacije nastopno noto: Pariz, 23. decembra 1920. G. predsednik! Pozornost poslaniškega sveta se je pobrnila na okoliščine, pod katerimi naj bi se vršila predaja onih zapadno-ogrskih ozemelj, ki po st. germainski in trianonski mirovni pogodbi pripadejo Avstriji. V zmislu teh pogodb pomeni: 1. da pravica, ki izvirja iz mirovne pogodbe, in ki določuje, naj se Avstriji priklonijo omenjeni okraji, za Madžarsko ni obveza, vendar pa je obveza za javne zveze; 2. da obveza Madžarske, da izroči omenjene kraje — obveza, katero mora Madžarska po trianonski pogodbi izpolniti — ni pravica za Avstrijo, ampak za zaveznike relesile. Pod takimi okoliščinami je poslaniški svet sklenil, želeč olajšati si zvedbo določb trianonske mirovne pogodbe, ki se nanašajo na omenjene kraje, da preda Madžarska ozemlja, ki pripadejo Avstriji, najprej zaveznikom vesilam, ki jih bodo prepuštile Avstriji. Vskratna predaja se bo vršila v Soronju pod posredovanjem in nadzorom mednarodne komisije. V ostalem e še pripomniti, da komisija nima nikakih pooblastil za kakršnekoli admini-

strativne ukrepe. Sprejmite, g. predsednik izraz mojega visokega spoštovanja. Podpis: Leygues.

— d. Budimpešta, 7. jan. Merodajni krogi različno tolmačijo noto, ki jo je poslal poslaniški svet predsedniku madžarske mirovne delegacije. Nenosredni vtis, ki ga dela nota, je, da je pravzaprav govor o vsečem drugem, kakor pa je zagotavljalo dunajsko in tudi del budimpeštanskega časopisa. Že sedaj se lahko ugotovi, da bi bilo prenašanje razburjati madžarsko javno mnenje s takimi popisi ukrepov, ki še niso znani. Nota ni nikak ultimat, ampak izraz modalitet, ki se nanašajo na predajo: gotovo je to, da so v noti pravni odnosi drugače pojmovani, kakor jih pojmujejo madžarski krogi.

POTOVANJE PILSUDSKEGA.

— d. Pariz, 7. jan. »Petit Journal« piše z ozirom na skorajšnje potovanje maršala Pilsudskega v Pariz, da pri tem ne gre za voljaški dogovor s Francijo in da na noben način ni mogoče podpisovati dogovora, ki je komaj še skiciran. Urad za zunanje zadeve zagotavlja, da je potovanje Pilsudskega samo vliuden obisk in nič drugega in da nima nobenega drugega političnega namena, kakor izraziti prisrčno priateljstvo do Francije in poglobiti prisrčne odnose med Francijo in Poljsko.

MORILEC ESAD PAŠE.

— d. Beograd, 6. januarja. Iz Skadra poročajo: V Valono je dospel morilec Esad paše. Nasprotniki umorjenega predsednika albanske vlade so priredili manifestacijo ter so morilca v triumfu peljali skozi mesto kot rešitelja domovine.

KOLERA V CARIGRADU.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

JETIKA OZDRAVLJIVA?

— d. Pariz, 7. jan. (Havas) Radi spretnih in mukepolnih poskusov podravatelja Pasteurjevega zavoda dr. Calmette se nudi človeštvu blagodejna iznajdba. Tuberkuloza pri živalih je premagana. Dr. Calmette je izjavil, da je to šele začetek in da se nam odkriva še nove možnosti, ako bomo v tej smeri napredovali.

RUSIJA IN PERZIJA.

— d. London, 7. januarja. Po vesteh iz Carigrada se peča ruska vlada z mislijo, da bi svojemu ozemlju priklonila Perzijo.

KOLERA V CARIGRADU.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

KOLERA V CARIGRADU.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

KOLERA V CARIGRADU.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

KOLERA V CARIGRADU.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

KOLERA V CARIGRADU.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

KOLERA V CARIGRADU.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

KOLERA V CARIGRADU.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

KOLERA V CARIGRADU.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

KOLERA V CARIGRADU.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

KOLERA V CARIGRADU.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

KOLERA V CARIGRADU.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

KOLERA V CARIGRADU.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

KOLERA V CARIGRADU.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

KOLERA V CARIGRADU.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

KOLERA V CARIGRADU.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

KOLERA V CARIGRADU.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

KOLERA V CARIGRADU.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

KOLERA V CARIGRADU.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

KOLERA V CARIGRADU.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

KOLERA V CARIGRADU.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

KOLERA V CARIGRADU.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

KOLERA V CARIGRADU.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

KOLERA V CARIGRADU.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

KOMUNISTIČNE DEMONSTRACIJE V BERLINSKEM OBČINSKEM SVETU.

— d. Berlin, 7. jan. Na včerajšnji seji občinskega sveta je povzročila odklonitev predloga komunistov, ki so zahtevali, da se ustavi postopanje proti delavcem v elektrarnicah, ki so bili obdolženi sabotaže, velike izgrede občinstva. Ko je predsednik odredil izpraznitev tribun, je pričelo občinstvo psovati in metati smrdilne bombe. Maloštevni služe niso mogli izprazniti tribun in občinski svetovci so se morali umakniti v stranske dvorane. Seta se je nadaljevala v drugi dvorani. Občinstvo na tribunah je skupno s komunisti, ki so ostali v dvorani, pričelo peti pesem »Die Nationale«, nakar je množica med živjo-kilci na internacionalo odšla.

JETIKA OZDRAVLJIVA?

— d. Pariz, 7. jan. (Havas) Radi spretnih in mukepolnih poskusov podravatelja Pasteurjevega zavoda dr. Calmette se nudi človeštvu blagodejna iznajdba. Tuberkuloza pri živalih je premagana. Dr. Calmette je izjavil, da je to šele začetek in da se nam odkriva še nove možnosti, ako bomo v tej smeri napredovali.

RUSIJA IN PERZIJA.

— d. London, 7. januarja. Po vesteh iz Carigrada se peča ruska vlada z mislijo, da bi svojemu ozemlju priklonila Perzijo.

KOLERA V CARIGRADU.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

— d. Moskva, 7. jan. (Brezžično) Med ujetniki Vranglove armade v Carigradu je izbruhnila kolera. Doslej je bilo 20 smrtnih slučajev.

meri, da pospešuje in zavaruje vse skupne narodnostne, gospodarske, prometne, kulturne in politične interese našega naroda na Jadranu, preskrbujoč tem interesom vpoštevovanje v mejah in izven mej naše države, pri čemer naj naša upravičena revindikacija na odtrgane kraje tvori stalnost in bitnost teh interesov. 3.) Z ozirom na to se Jadranski zbor preosnuje v organizem, ki bo po svoji sestavi predstavljal vse

Neodrešena domovina.

— Položaj na Reki in Sušaku. Bakar, 7. jan. Položaj na Reki in Sušaku je neizpremenjen. Izpraznitev Reke se nadaljuje stopnjevalje. Blokada se nadaljuje z vso strogostjo. Snoči je 75. pešpolk regularne italijanske vojske odpotoval iz Sušaka v Pulj.

— Spopad z arditii. Bakar, 7. jan. Pred par dnevi so se v Dobrinju spopadli naši ljudje z arditii. Oboji so rabili orožje, pri čemer so bili trije arditii ubiti.

— Dobrodelnost v politični službi. Nekateri italijanski listi so poročali te dni, da se snuje velika dobrodelna akcija v prid novim provincam. Po delu novih provincij je divjala kruta vojna, ki je porušila poslopja, uničila travnike, vinograde, gozdove itd. Obilo je revnega ljudstva, sirot, invalidov, torej ljudi, ki so potrebni podpore. V dotičnih obajah v listih se govori o italijanskem duhu, ki hoče objeti nove državljane in jim pomagati. Marsikateri vas in marsikateri novi italijanski državljani je res potreben pomoči in prav lepo je, ako se res hoče kaj storiti za reveže in sirote, male in velike, v novih provincah. Toda dobro vemo, kako se vršijo take stvari s strani Italijanov! Vsako podporo se mora namreč plačati drago, nacionalno. Iz objav se vidi tudi sedaj italijanski politični naskok na revneše prebivalstvo in otroke, skrit za lepim oblačilom

Glasovi iz Koroške.

— Prepovedana silvestrova prireditve v Borovljah. Pred letom, ko je bila pri nas še jugoslovanska oblast, so borovljevski nemškutari brez vsega obotavljanja takoj dobili oblastveno dovoljenje za prireditve Silvestrova večera z običajno tombolo, petem in novoletnim govorom. Da še več Slovinci, ki so tudi priredili Silvestrov večer, so se celo velikodušno umaknili iz Justove dvorane nemčurjem ter so priredili svoj Silvestrov večer v telovadnici meščanske šole. Danes so Borovlje v svobodni republiki Avstriji, in človek bi mislil, da bodo tudi Slovinci, ki imajo po senžermenski pogodbi iste državljanske pravice v Avstriji kot Nemci, smeli vsaj prirediti nedolžen Silvestrov večer. Toda pravica in svoboda vlada pri nas samo za nemškutarje, ne pa za Slovence. Celovški glavar Rainer je sprva ustmeno na pol obljubil dovoljenje, dast mu je nemškurski župan Ovear zagrozil, da ne prevzame nobene odgovornosti za javen red in mir, zadnji trenotek pa je iz Celovca poslal pismeno prepoved, češ, da prireditelji v Borovljah niso prikljubili. Taka je torej svoboda Slovencev pri nas. Za enkrat bi bilo dobro, če bi tudi v Sloveniji napram Nemcem in tamkajšnjim nemčurjem enako postopali. Prepoved celovškega glavarja pa je važen dokument, kako avstrijske oblasti krčijo določila senžermenske pogodbe.

— Celovški škof kot hlanec »Heimatsdiensta«. Naš škof odstavlja, nastavlja in premešča svoje duhovnike in kaplane popolnoma po predpisih, ki mu jih od slovenskega dostavljajo občinski odbori zloglasnega »Heimatsdiensta« brez vsakega ozira na dejanske potrebe dušnega pastirstva glede znanja občevalnega jezika domačega prebivalstva. V popolnoma slovenske občine, kjer razen dveh ali treh faranov niče ne zna nemškega očenaša, pošlita trde Nemce za župnike in veroučitelje samo radi tega, ker mora na povelje »Heimatsdiensta«, ki je, mimogrede povedano, vsenemška organizacija, tudi cerkev stopiti sedaj v službo germanizacije koroških Slovencev. Posebno drastični slučaj je sledeči v popolnoma slovensko faro Gorenče obda pri Pilberku, kjer zna nemško moliti in govoriti samo eden privranci, od nemškega graščaka nastavljeni gozdar, je nastavljen kot župnika nekoga trdega Nemca. Ker je ta radi neznanja slovensčine popolnoma za to službo nesposoben, mu je škof kot kaplana dodelil slovenskega kateheta Koširja iz Borovlj, z izrecnim navodilom, da bo njegova naloga, nemškega župnika vpeljati med slovensko ljudstvo in ga v to svrhu poučevati v slovenskem jeziku. V Borovljah pa je škof, ki je rojen Bavarec, dal za kateheta trdega Nemca iz Nemčije, ki bo torej šolske otroke, ki vsaj v prvem šolskem letu do polovice ne znajo nemško govoriti, nemškega očenaša pa sploh ne moliti, poučeval verouk v tujem nemškem jeziku. — Kake bodo posledice teh odredb v verskem oziru, je škofova stvar. Povedan znan je že

činitelje v jadranskem vprašanju, katarji bodo na podlagi pravil, ki se bodo sprejele na podlagi dosedanjih oblike zbora, mogli pospeševati vse naše jadranske interese. 4.) Izvoljeni novi odbor, oziroma njegovi zaglavljeni člani morajo pripraviti vse potrebno za sklicanje ustavotvornega zborovanja, razširjenega v roku šestih mesecev, v Beogradu, ako pa bi to ne bilo izvedljivo, v mestu, ki bi bilo najprimernejše

dobrodelnosti. Za vsak dar se mora zahvaliti z »grazie«, kar pomeni, da naj se obdarovatelj lepo sprijazni z italijanskim duhom, ki ga je objel. Taki so italijanski dobrodelni nameni, na Slovincih pa je, da ločijo dobrodelnost od politične primesi.

— Pretep na plesu v Škofljah. Iz Mitji pri Trstu poročajo, da so na novega leta dan imeli v Škofljah ples. Plesali so fantje in vojaki. Prišlo je do pretekanja in pretepanja, tako da so bili vojaki tepeni in sirot so bili štirje lahko ranjeni, dva pa so morali prenesti v vojaško bolnico. Prišli so karabinerji in aretirali sedem slovenskih fantov, jih vklepili in odpeljali v Trst kot provokatorje napada na vojake. Nikdo ne more odobravati pretepanja na vasi, najbrže pa je krivda tudi to, da so strani vojaštva, ki se obnaša med slovenskim ljudstvom, mogoče po navodilih svojih predstojnikov, ob vsaki priliki in nepriliki izzivalno in skrajno surovo. Na zasedenem ozemlju je bilo tekom zadnjih dveh let polno sličnih slučajev, po katerih so bili seveda obsojeni vedno le slovenski fantje. Preiskava radi dogodka v Škofljah naj se izvrši povsem objektivno in kdor je krivec, zasluži kazni, pa naj bo ta ali oni. Sovražstvo med obema narodoma mora nehati. V tem oziru treba pred vsem na italijanski strani temeljite izpremembe v sožitju s Slovenci.

— * —

slučaj, da so v neki cerkvi ljudje, ko je nemški župnik začel nemške liturgije, začeli odgovarjati mesto: »Bitt für uns«, »Niks für uns«. Eno pa moramo

teskne komike. Upam pa, da ravnateljstvo s prihodnjim noviteto poseže tem višje.

— Povratek v domovino. Iz Amerike se je povrnil kipar Lojze Dolinar. Na potovanju je zelo obolel.

— Predavanje o profesorju E. Denisu. Na čast spomina pokojnega profesorja E. Denisa priredi konzulat Češkoslovaške republike v Ljubljani dne 10. januarja, točno ob 20. uri v dvorani univerze, deželni dvorec v I. nadstropju, slavnostno predavanje o življenju in delovanju tega velikega prijatelja Slovanov, katero bo imel v slovenskem jeziku gospod dr. Ivan L. a. h. Konzulat Češkoslovaške republike v Ljubljani čast je ljudno vabiti vse prijatelje slovenske vzajemnosti k predavanju. Vstop prost.

— Ilustrirani list »Plamen«. Prva številka izide sredi januarja. Prinesla bo poleg mnogih ilustracij več pripovednih spisov in drugih občanimivih člankov. Prva številka se vpošilja na željo v pogled. Naročnina četrtletno 36 kron.

— Muzika Dravske divizije. V proslavo 150letnice Beethovenovega rojstnega dneva (17. dec. 1770.) to kapelnik dr. Čerin pri II. simfoničnem koncertu dne 17. t. m. dirkiral Beethovenovo 8. simfonijo (pastoralno). Z izvajanjem Beethovenovih del je ves svet počastil ta spominski dan, saj je Beethoven v instrumentalnem delu najvišji geni, poln plemenitosti in čistote, v tematični zgradbi od nikogar dosežen, resničen klasik, ki v spajanju globoke tragike z navno šaljivostjo v glasbeni zgodovini nima vrstnika.

— Dr. Ogris: Borba za jugoslovansko državo. V Ljubljani 1921. Založila Tiskovna zadruga. Zbirka političnih in socialnih spisov VII. zvezek. Cena K 32. Po pošti priporočeno 1.80 K. Vred. za našo javnost povsem vrednoma nove stvari odkriva Ogrisov spis. Zaradi stroge avstrijske cenzure smo med vojno le malo slišali, kaj delajo naši izseljenci v tujini in kako se trudijo, da bi pridobili zaostale države za našo narodno državo. Le tuintam je tajno krojila kaka novica, ali pa smo iz raznih avstrijskih protidredb skleпали, da se mora v tujini nekaj pripravljati. O delovanju Jugoslovanskega odbora, čegar predsednik je bil dr. Trumbić, smo vedeli le malo. Njegovo delovanje, zlasti njeva slovenskih članov, nam odkriva sedaj dr. Ogris v »Borbi« nam popisuje, kako je prišlo do dobrovoljske akcije, kako se je sklepala krška deklaracija, vrtil rimski kongres zatiranih narodov in kako se je amerikanstvo javno mnenje postavilo na našo stran. Ogrisova knjiga je jako aktualen spis, ki ga bo z velikim zanimanjem čital vsak inteligent. Knjiga se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

Sokolstvo.

— Dramatični odsek Sokola na Viču naznanja, da se igra »Matte« radi tehničnih ovir v nedeljo, dne 9. t. m. ne ponavlja.

— Sokol v Šiški vabi vse člane in članice na redni občni zbor, ki se vrši dne 9. jan. 1921 ob 14. polpodne v društveni telovadnici.

— Seja gospodarskega odseka Ljubljanskega Sokola se vrši v torek dne 11. januarja v odborovi sobi ob 20. uri.

— Štepanjski Sokol ima v torek, 11. januarja sestanek bratov in sester pri br. Antonu Novaku ob 8. zvečer. Razgovor o volitvah v obo družvena odbora. Pridite polnoštevilno!

— Društvo za zgradbo in vzdrževanje Sokolskega doma na Viču sklicuje v nedeljo dne 16. januarja 1921 ob pol 10. uri polpodne v Sokolskem domu na Viču svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Prosi se polnoštevilno udeležbe.

— Telovadno društvo Sokol v Ljubljani ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 23. januarja 1921 ob devetih zjutraj v telovadnici v Narodnem domu z dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega izrednega občnega zbora; 2. Poročila funkcionarjev; 3. Volitev odbora; 4. Slučajnost. Informativni sestanek članov in članice bo v četrtek dne 20. januarja 1921 ob osmih zvečer na galeriji telovadnice.

— Odbor.

— Za zgradbo Sokolskega doma v Škofji Loki je daroval br. Peter Sumi pevec za podokonic na predvečer njegove poroke z gđ. Slavico Dolencevo K 5200. Zelo mlademu paru pblilo sreče, se mu za velikodušni dar iskreno zahvaljujemo. Zdravo!

— Silvestrov večer »Ljutomerskega Sokola« se je obnesel prav dobro. Na sporedu je bila godba, ples, krasna alegorija in šaloigra tridejanka: »Nebesna na zemlji«, ki je izvala salve smeha. Res imenito so jo pogodili naši tomači igralci. Vse nloge od male Florette do Bošnjakinje tete Klare in Podržaja do natančnega tasta Balona so bile v najboljših rokah. Vsa ča rešerju! Zalibog, da je tako malokaj vidimo naše izborne diletante na sru. No pa upamo, da nas bo sedaj to ima »Sokole« svoj lastni oder, večkrat razvedril oziroma razveselil s tako igro. Končno se enkrat kličemo: »Vsa čast Ljutomerskim igralcem« — le tako naprej!

Turistika in sport.

— Na Sportnem plesu dne 9. t. m. so na sporedu ruski plesi, Joe Harrison, sportne karikature in druge originalne kabaretne točke. Mala dvorana bo prirjejena v japonsko čajarno. Velika dvorana bo na razpolago le za ples, v stranskih prostorih bodo prirejani pletji, Kabaretne točke in gregolaj se

izpeljejo v sokolovi dvorani. — Posebnih vabil se ne razpošilja, vabljeni je vse občinstvo, ki si želi lepe zabave in plesa. — Predprodaja vstopnic v trgovini »Svetla«, Mestni trg, in drogeriji Kanc, Zidovska ulica. Vstopnina 30 K za osebo, člani SK. Ilirije in akademiki 20 K, toda le v predprodaji pri »Svetli« od 14. do 17. ure. Pričetek ob 20. uri.

— Vremensko poročilo iz Bleda. Zjutraj ob 7 — 5° C, suh mraz, brez megle, jasno, lahen veter od severa. Sankališče v Zaki se urejuje. Jezero v Zaki zamrznjeno; led dokaj gladek; debelina 12 cm. Saninec ugoden. Smuka ugodna. Sneg osrenjen, teren v Zaki že jako zvožen. Na jezeru v Zaki je bilo ob praznikih opažati mnogo občinstva, tako tujcev kot domaćinov, ki so se izvršno zabavali z drsanjem po ledu in sankanjem na novozgrajenem sankališču.

— Vremensko poročilo iz Bohinja dne 8. januarja t. l. Ob 8. plus 1° C. barometer 737 se dviga, mraz zopet pritiska, snega 53 cm, smuka in saninec prug ugodna. Sankališče je popolnoma popravljeno, nasipi idealno izvršeni. Udeležba smučkeja tečaja je precej velika; sedaj 22 udeležencev, med njimi 12 dam.

— Vremensko poročilo iz Mojstrane. Zjutraj ob 7. — 4° C, ob 12. plus 8° C, jasno, poči dobre. Saninec ugoden. Snega na senčni strani do 70 cm, na sončni strani nekoliko manj. Sneg je podnevi mehak; za smuke manj ugoden.

— Vremensko poročilo s Planine pod Golico. Ob 7. zjutraj — 2½° C. Vreme jasno, solnčno. Sankališče: okrajna cesta Sv. Križ - Jesenice, dolga 5 km, že dokaj izvožena, spodnji del na več kraljih odtajen. Na prvem delu saninec izvršen, ker je v senci. Snega 40 cm, v lutanjih urah osrenjen, čez dan močno južen. Za smuko manj ugoden. Golica je dostopna in se je v ponedeljek zopet pobejala. Obisk ob novem letu je bil zelo živahen.

Nainovejša poročila.

RUDARSKA STAVKA. — NOVA POGAJANJA. — MINISTRSKI DELEGAT V LJUBLJANI.

— d Ljubljana, 7. jan. Danes se so dopoldne in popoldne vršila v reprezentanci Trboveljske premogokopne družbe direktna pogajanja med rudarji in družbo. V treh važnih točkah je prišlo do popolnega sporazuma; v drugih pa utegne odločitev pasti v teku jutrišnjega dne. Danes je prisel v Ljubljano poseben delegat ministrstva za socialno politiko z instrukcijami glede nadaljnjega postopanja. Delegat je bil sprejet zvečer pri vodji deželne vlade dr. Pitamicu.

ANTANTINE ČETE ZASEDEJO AVSTRIJO?

Avstrija pred polomom! — Katastrofa neizogibna v 4 — 5 mesecih!

— London, 7. januarja. »Daily News« priobčuje uvodnik, v katerem pravi med drugim: »Avstrija se nahaja na roba propada. Po mišljenju merodajnih avtoritet mora vsaka organizirana vlada v Avstriji propasti v 4 do 5 mesecih, katera katastrofa bi z največjo gotovostjo imela za posledico, da bi čete sosednih držav morale zasesti vse avstrijsko ozemlje. To bi neizogibno povzročilo nove vojaške nevarnosti in zapletljive v Srednji Evropi. Da se torej ohrani Avstrija, bo jo treba vojaško zasesti, in sicer takoj, ker bi Anglija in Francija morali kasneje veliko več potrošiti za potrebne vojaške odredbe, kakor pa, ako to storita takoj sedaj. Za sedaj prevladuje mnenje, da se Avstrijo še da rešiti. Tako v Angliji, kakor v Franciji že sicer primanjkuje denarja, ako pa je treba izbrati, da se za sedaj najdejo denarna sredstva za obnovo Avstrije ali pa šele po šestih mesecih za vzpostavitev miru in reda v deželah, kjer je nastal popoln kaos, ne bo izbira težka. Ako je še mogoče, da se Avstrijo reši z nepristranskimi stroški, je interes in tudi moralna dolžnost tako Anglije, kakor Francije, da to storita.«

AGRARNE ZAJFONICE V VOJVODINI.

— d Beograd, 7. jan. Ministrstvo za trgovino je na predlog ministrstva za agrarno reformo dalo privolitev za protokolaranje agrarnih zajednic v Vojvodini.

DELAJSKO VPRAŠANJE.

— d Beograd, 7. jan. Včera so se v ministrstvu za socialno politiko sestali od vseh ministrstev določeni višji uradniki na konferenco, kateri je predsedoval minister dr. Milivoj Jovanović. Razpravljali so, da je treba nemudoma kaj ukreniti v tem smislu.

NARODNA BANKA.

— d Beograd, 7. jan. Upravni odbor Narodne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev je sklenil, da se čim prej začne graditi palača za banko, ki bo odgovarjala ne-

Društvene vesti in prireditve.

— »Žensko telovadno društvo v Ljubljani bo priredilo svojim članom v dvorani Dravske divizijske oblasti (kazino) »Čajanke«, za katere je že danes živahno zanimanje. Namen te je, da se naši člani družabno bolje spoznajo in s tem utrdijo notranje vezi našega društva. Prva »Čajanka« bo v soboto, 15. t. m. ob 21. uri. Konec ob 24. uri. Po članih upeljami gostje dobrodošli. Prijave sprejema iz prijaznosti trgovina Škof, Dunajska cesta. Imenske brezplačne vstopnice se izdajajo istotam in samo v predprodaji. Prispevek k buffetu K 30 za osebo. Odbor.

— Naše narodno žensko vabi »Žensko telovadno društvo v Ljubljani«, da pristopa v čim večjem številu k našemu društvu ter na ta način podpira stremeljenje društva za povzdigo telesne vzgoje. Podporna članarina znaša letno 12 K, usnovnina 50 K. Prijave sprejema trgovina Škof, Dunajska cesta.

— »Sloga«, društvo žena in vdov javnih nameščencev in nameščenk opozarja svoje članice, katere so se posluževale društvenih ugodnosti, da se imajo takozvani boni predložiti predsedstvu do včerajšega 15. januarja med 3. in 4. uro vsak dan. Kralja Petra trg 3. l. levo. Na poznejše prijavitve se ne bo oziralo in zapadejo v korist društveni blaginji.

— Vsako nedeljo in praznik koncert češkega salonskega orkestra se vrši v velikem salonu gostilne Drašek, Bohoričeva ulica 9. Vstop prost.

— Pevsko društvo »Slavija« Vič-Glince vabi vse prijatelje petja na svoj koncert, ki se vrši v nedeljo dne 9. t. m. ob pol 8. zvečer v Ljudskem domu na Viču. Med pevskimi točkami se nahaja tudi pred kratkim zložena pesem »S očic od neznanega skladatelja. k

nim potrebam in njenemu razširjenemu ustroju. Uprava je izvolila odbor, ki bo delal na to, da se ta sklep čim prej izvede.

REGENT V SARAJEVU.

— d Beograd, 7. jan. Snoči ob 23.30 je odpotoval regent v spremstvu svojih adjutantov v Sarajevo, kjer se bo mudil dva do tri dni.

VESTI Z REKE.

— Opatija, 7. jan. Kam poide D' Annunzio? Ugibajo to megi prijetelj in neprivrjetelj, pa tudi sam še ne ve, kam naj krene. Nekli listi menijo, da poide v Can Breton, blizu španske meje; drugi pišejo, da se nastani neke sredi Italije ob obali. Te dni je dobil D' Annunzio vabilo visokolcev na Kubi, naj pride tja in se tam nastani. Vojaštvo odhaja z Reke v miru. Streljanje v mestu je prenehalo. Lezionarii pripovedujejo, da mesto ni bilo nikdar brez luči in vode, manjkalo pa je pogostoma mesa in mleka. V Jaknu čaka parnik »Pannonia«, poln moke in mleka, za Reko. kamor prihajajo takoj, ko bo konec blokade. D' Annunzio prebiva od bombardiranja dalje v nekem poslopju blizu magistrata. Prihajanje v mesto je še vedno zabranjeno.

PRED ZDRUŽITVJO AVSTRIJE IN MADŽARSKE?

— Rim, 7. jan. Iz krajev bivše avstro-ogrške monarhije prihajajo vesti o skorajšnji proklamaciji združitve Avstrije in Madžarske pod habsburškim žezlom. Italijanski listi se burno bavijo s tem vprašanjem. poudarjajo, da se mora na vsak način preprečiti rekonstrukcija avstro-ogrške monarhije, ako že ne bo mogoče preprečiti prihoda Habsburgovcev na madžarski prestol. S to zadevo se bo bavila tudi zavezniška konferenca v Parizu.

PRIJETI KOMUNISTIČNI KOLOVODJE.

— d Praga, 7. jan. »Narodni Politika« javlja, da so v Gabloncu aretirali nemškega komunista Stricha. ki je posebno deloval med socialno-demokratsko omladino. Tudi njegova tovariša Reningerja, tudi iz Gablonca, so aretirali v Znoimu v tremotku, ko je hotel uteči v Avstrijo. Ko ga je policija aretirala, je potegnil iz žepa pismo in ga snedel. Pri njem so našli še pismo nemškega levo-socialističnega poslanca Krabicha. Reninger je vpisan na praški nemški univerzi in je član nemške špartakistične zveze ter deluje kot komunistični kurir.

POTRATNOST PRED POLOMOM.

— Dunaj, 8. jan. V državni operi se vrši reduta mask. Vstopnice za to prireditev so horendne. Vstopnica za gospode stane 2000 K, za dame 1500 K. Prosčeniška loža stane 20 tisoč kron, loža v parterju 15.000 K, loža II. vrste 10.000 K in loža III. vrste 8000 K.

— g Angleški premog. Ob sicer žalostnih razmerah v industrijski in finančni krizi na Angleškem se beleži za jako razveseljivo dejstvo poročilo izkaz dobave premoga že tretje izkazuje produkcijo nad 5 milijonov ton t. j. številu, ki se ga pred zadnjim štrajkom nikdar ni moglo doseči. To zvišanje produkcije kaže, da je kompromis, s katerim je bil štrajk zaključen, prijel problem na pravem koncu in da pomeni dejansko rešitev. Treba omeniti, da sloni rešitev na udeležba omeniti, da sloni rešitev, kaže pa tudi, da so podjetniki, ki so bili tekom vojne degradirani zgolj na živhalce zajamčene rente, zopet direktno zainteresirani na uspevanju teh obratov. V udeležbi na dobičku vidijo odlični angleški politiki in socialni znanstveniki ključ za racionalno rešitev najnujnejših socialnih problemov Sprošna za vse slušaje porabna formula dosedaj seveda še ni bila postavljena. Dosedanji uspehi pa, ki so bili doseženi ob najneugodnejšem času, opravičuje veliko upanje na bodočnost. Eksportne cene za premog najbrže ne ostanjo na dosedanj višini. Predno nastopi občutna redukcija, pa so se angleški premogovni delavci gotovo naučili, da je v njihovi moči, da se po še mogočem povišanju njihove delavne intenzivnosti racionalno izravna za nje iz tega izhajajoča izguba.

— g Romunske železnice. V političnih in gospodarskih krogih v Bukarešti se je razvil oster spor v vprašanju prepustitve romunskih železnic neki francosko-angleški skupini. Eni vidijo v tej koncesiji sredstvo proti sedanjemu nevrzdržljivemu položaju, ki romunskemu gospodarskemu življenju neizmerno škoduje, drugi pa vidijo v tem prekrščenju deželnih pravic. V tem trenutku je gotovo to, da je sedaj radi slabega stanja materiala in zlasti radi popolne desorganizacije v službi, železniški promet skoraj nemogoč. Očita se vladi, da je ona zakrivila to, da bo mogla potem apelirati na inozemstvo, kar smatra za edini izhod iz sedanjega težkega položaja. Po zadnjih poročilih je bilo doslej sklenjeno, da se odstopijo delavnice državnih železnic.

— g Judoslavljen. S kapitalom 1 milijon kron se je osnovala v Zagrebu družba Zugmayer i Gruber, to je delniška družba za promet s kovinami. V ravnateljstvu družbe so Gruber, ravnatelj tvrdke Zugmayer z Dunaja, Gruber gradbeni tehnik v Zagrebu in David Neschkas, glavni ravnatelj d. d. družba Schenker in drug v Zagrebu.

— g Tržišče z indijskimi bombazem. V Južnem delu Indije žetev ni bila prav ugodna. V jednih distriktih je bilo dežja obilo, v drugih pa premalo. Neprickavano japonsko povpraševanje konec oktobra je zadalo udarec razvoju menjalnih kurzov in zlasti padanje cene srebra je škodovalo trgovskim razmeram na vzhodu. Srebro je padlo tekom par tednov za 20% in tako je tudi padla kupčija z indijskim in japonskim bombazem na Kitajskem. Tudi indijski trgovini je razvijanje valut prizadajalo težke rane in ravno to je v Evropi glavni vzrok nesmišljenega razpoloženja na vseh poljih. Vseled padajočega kurza, izostalega japonskega povpraševanja in slabe žetve vseled suše je šterlingova cena indijskega bombaza padla na nivo, kakor je mogel svet komaj pričakovati. Poroča se, da si zlasti Nemčija okorišča s to ugodno nakupno bazo.

— g Boj proti denarnim zavodom dvomilijev vrednosti v Nemčiji. Centralna zveza nemških bank v Berlinu razpošilja okrožnico o ustanovitvi sumljivih denarnih zavodov, ki se nahajajo deloma v rokah oseb, ki so se navajale že pred vojno v javnih svariilih. Za spretno propagando teh podjetij je značilno, da je na primer hranilno in posojilno društvo v Anhaltu pridobilo za se tamkajšnji socialnodemokratski list, ki dela reklamo za društvo zlasti v delavskih krogih. Tudi drugače je delovanje takih obratov došlo časa primerne oblike, kakor na primer obljuba vodstva kontrole protih kontokorentnih kontov potom neke obiskne agentura. Privatno posojilno društvo v Badnu se hvali v javnosti, da onemu, kdor mu zaupa svoje vloge, ki se obrestujejo z 1½ do 2% nad današnjim stavkom hranilnic, ne preti nobena nevarnost, da bi izgubil svoj denar pri morebitnem državnem bankerotu ali devalvaciji.

— g Angleški premog. Ob sicer žalostnih razmerah v industrijski in finančni krizi na Angleškem se beleži za jako razveseljivo dejstvo poročilo izkaz dobave premoga že tretje izkazuje produkcijo nad 5 milijonov ton t. j. številu, ki se ga pred zadnjim štrajkom nikdar ni moglo doseči. To zvišanje produkcije kaže, da je kompromis, s katerim je bil štrajk zaključen, prijel problem na pravem koncu in da pomeni dejansko rešitev. Treba omeniti, da sloni rešitev na udeležba omeniti, da sloni rešitev, kaže pa tudi, da so podjetniki, ki so bili tekom vojne degradirani zgolj na živhalce zajamčene rente, zopet direktno zainteresirani na uspevanju teh obratov. V udeležbi na dobičku vidijo odlični angleški politiki in socialni znanstveniki ključ za racionalno rešitev najnujnejših socialnih problemov Sprošna za vse slušaje porabna formula dosedaj seveda še ni bila postavljena. Dosedanji uspehi pa, ki so bili doseženi ob najneugodnejšem času, opravičuje veliko upanje na bodočnost. Eksportne cene za premog najbrže ne ostanjo na dosedanj višini. Predno nastopi občutna redukcija, pa so se angleški premogovni delavci gotovo naučili, da je v njihovi moči, da se po še mogočem povišanju njihove delavne intenzivnosti racionalno izravna za nje iz tega izhajajoča izguba.

— g Romunske železnice. V političnih in gospodarskih krogih v Bukarešti se je razvil oster spor v vprašanju prepustitve romunskih železnic neki francosko-angleški skupini. Eni vidijo v tej koncesiji sredstvo proti sedanjemu nevrzdržljivemu položaju, ki romunskemu gospodarskemu življenju neizmerno škoduje, drugi pa vidijo v tem prekrščenju deželnih pravic. V tem trenutku je gotovo to, da je sedaj radi slabega stanja materiala in zlasti radi popolne desorganizacije v službi, železniški promet skoraj nemogoč. Očita se vladi, da je ona zakrivila to, da bo mogla potem apelirati na inozemstvo, kar smatra za edini izhod iz sedanjega težkega položaja. Po zadnjih poročilih je bilo doslej sklenjeno, da se odstopijo delavnice državnih železnic.

— g Judoslavljen. S kapitalom 1 milijon kron se je osnovala v Zagrebu družba Zugmayer i Gruber, to je delniška družba za promet s kovinami. V ravnateljstvu družbe so Gruber, ravnatelj tvrdke Zugmayer z Dunaja, Gruber gradbeni tehnik v Zagrebu in David Neschkas, glavni ravnatelj d. d. družba Schenker in drug v Zagrebu.

— g Tržišče z indijskimi bombazem. V Južnem delu Indije žetev ni bila prav ugodna. V jednih distriktih je bilo dežja obilo, v drugih pa premalo. Neprickavano japonsko povpraševanje konec oktobra je zadalo udarec razvoju menjalnih kurzov in zlasti padanje cene srebra je škodovalo trgovskim razmeram na vzhodu. Srebro je padlo tekom par tednov za 20% in tako je tudi padla kupčija z indijskim in japonskim bombazem na Kitajskem. Tudi indijski trgovini je razvijanje valut prizadajalo težke rane in ravno to je v Evropi glavni vzrok nesmišljenega razpoloženja na vseh poljih. Vseled padajočega kurza, izostalega japonskega povpraševanja in slabe žetve vseled suše je šterlingova cena indijskega bombaza padla na nivo, kakor je mogel svet komaj pričakovati. Poroča se, da si zlasti Nemčija okorišča s to ugodno nakupno bazo.

— g Boj proti denarnim zavodom dvomilijev vrednosti v Nemčiji. Centralna zveza nemških bank v Berlinu razpošilja okrožnico o ustanovitvi sumljivih denarnih zavodov, ki se nahajajo deloma v rokah oseb, ki so se navajale že pred vojno v javnih svariilih. Za spretno propagando teh podjetij je značilno, da je na primer hranilno in posojilno društvo v Anhaltu pridobilo za se tamkajšnji socialnodemokratski list, ki dela reklamo za društvo zlasti v delavskih krogih. Tudi drugače je delovanje takih obratov došlo časa primerne oblike, kakor na primer obljuba vodstva kontrole protih kontokorentnih kontov potom neke obiskne agentura. Privatno posojilno društvo v Badnu se hvali v javnosti, da onemu, kdor mu zaupa svoje vloge, ki se obrestujejo z 1½ do 2% nad današnjim stavkom hranilnic, ne preti nobena nevarnost, da bi izgubil svoj denar pri morebitnem državnem bankerotu ali devalvaciji.

— g Tržišče z indijskimi bombazem. V Južnem delu Indije žetev ni bila prav ugodna. V jednih distriktih je bilo dežja obilo, v drugih pa premalo. Neprickavano japonsko povpraševanje konec oktobra je zadalo udarec razvoju menjalnih kurzov in zlasti padanje cene srebra je škodovalo trgovskim razmeram na vzhodu. Srebro je padlo tekom par tednov za 20% in tako je tudi padla kupčija z indijskim in japonskim bombazem na Kitajskem. Tudi indijski trgovini je razvijanje valut prizadajalo težke rane in ravno to je v Evropi glavni vzrok nesmišljenega razpoloženja na vseh poljih. Vseled padajočega kurza, izostalega japonskega povpraševanja in slabe žetve vseled suše je šterlingova cena indijskega bombaza padla na nivo, kakor je mogel svet komaj pričakovati. Poroča se, da si zlasti Nemčija okorišča s to ugodno nakupno bazo.

— g Boj proti denarnim zavodom dvomilijev vrednosti v Nemčiji. Centralna zveza nemških bank v Berlinu razpošilja okrožnico o ustanovitvi sumljivih denarnih zavodov, ki se nahajajo deloma v rokah oseb, ki so se navajale že pred vojno v javnih svariilih. Za spretno propagando teh podjetij je značilno, da je na primer hranilno in posojilno društvo v Anhaltu pridobilo za se tamkajšnji socialnodemokratski list, ki dela reklamo za društvo zlasti v delavskih krogih. Tudi drugače je delovanje takih obratov došlo časa primerne oblike, kakor na primer obljuba vodstva kontrole protih kontokorentnih kontov potom neke obiskne agentura. Privatno posojilno društvo v Badnu se hvali v javnosti, da onemu, kdor mu zaupa svoje vloge, ki se obrestujejo z 1½ do 2% nad današnjim stavkom hranilnic, ne preti nobena nevarnost, da bi izgubil svoj denar pri morebitnem državnem bankerotu ali devalvaciji.

— g Tržišče z indijskimi bombazem. V Južnem delu Indije žetev ni bila prav ugodna. V jednih distriktih je bilo dežja obilo, v drugih pa premalo. Neprickavano japonsko povpraševanje konec oktobra je zadalo udarec razvoju menjalnih kurzov in zlasti padanje cene srebra je škodovalo trgovskim razmeram na vzhodu. Srebro je padlo tekom par tednov za 20% in tako je tudi padla kupčija z indijskim in japonskim bombazem na Kitajskem. Tudi indijski trgovini je razvijanje valut prizadajalo težke rane in ravno to je v Evropi glavni vzrok nesmišljenega razpoloženja na vseh poljih. Vseled padajočega kurza, izostalega japonskega povpraševanja in slabe žetve vseled suše je šterlingova cena indijskega bombaza padla na nivo, kakor je mogel svet komaj pričakovati. Poroča se, da si zlasti Nemčija okorišča s to ugodno nakupno bazo.

— g Boj proti denarnim zavodom dvomilijev vrednosti v Nemčiji. Centralna zveza nemških bank v Berlinu razpošilja okrožnico o ustanovitvi sumljivih denarnih zavodov, ki se nahajajo deloma v rokah oseb, ki so se navajale že pred vojno v javnih svariilih. Za spretno propagando teh podjetij je značilno, da je na primer hranilno in posojilno društvo v Anhaltu pridobilo za se tamkajšnji socialnodemokratski list, ki dela reklamo za društvo zlasti v delavskih krogih. Tudi drugače je delovanje takih obratov došlo časa primerne oblike, kakor na primer obljuba vodstva kontrole protih kontokorentnih kontov potom neke obiskne agentura. Privatno posojilno društvo v Badnu se hvali v javnosti, da onemu, kdor mu zaupa svoje vloge, ki se obrestujejo z 1½ do 2% nad današnjim stavkom hranilnic, ne preti nobena nevarnost, da bi izgubil svoj denar pri morebitnem državnem bankerotu ali devalvaciji.

— g Tržišče z indijskimi bombazem. V Južnem delu Indije žetev ni bila prav ugodna. V jednih distriktih je bilo dežja obilo, v drugih pa premalo. Neprickavano japonsko povpraševanje konec oktobra je zadalo udarec razvoju menjalnih kurzov in zlasti padanje cene srebra je škodovalo trgovskim razmeram na vzhodu. Srebro je padlo tekom par tednov za 20% in tako je tudi padla kupčija z indijskim in japonskim bombazem na Kitajskem. Tudi indijski trgovini je razvijanje valut prizadajalo težke rane in ravno to je v Evropi glavni vzrok nesmišljenega razpoloženja na vseh poljih. Vseled padajočega kurza, izostalega japonskega povpraševanja in slabe žetve vseled suše je šterlingova cena indijskega bombaza padla na nivo, kakor je mogel svet komaj pričakovati. Poroča se, da si zlasti Nemčija okorišča s to ugodno nakupno bazo.

— g Boj proti denarnim zavodom dvomilijev vrednosti v Nemčiji. Centralna zveza nemških bank v Berlinu razpošilja okrožnico o ustanovitvi sumljivih denarnih zavodov, ki se nahajajo deloma v rokah oseb, ki so se navajale že pred vojno v javnih svariilih. Za spretno propagando teh podjetij je značilno, da je na primer hranilno in posojilno društvo v Anhaltu pridobilo za se tamkajšnji socialnodemokratski list, ki dela reklamo za društvo zlasti v delavskih krogih. Tudi drugače je delovanje takih obratov došlo časa primerne oblike, kakor na primer obljuba vodstva kontrole protih kontokorentnih kontov potom neke obiskne agentura. Privatno posojilno društvo v Badnu se hvali v javnosti, da onemu, kdor mu zaupa svoje vloge, ki se obrestujejo z 1½ do 2% nad današnjim stavkom hranilnic, ne preti nobena nevarnost, da bi izgubil svoj denar pri morebitnem državnem bankerotu ali devalvaciji.

— g Tržišče z indijskimi bombazem. V Južnem delu Indije žetev ni bila prav ugodna. V jednih distriktih je bilo dežja obilo, v drugih pa premalo. Neprickavano japonsko povpraševanje konec oktobra je zadalo udarec razvoju menjalnih kurzov in zlasti padanje cene srebra je škodovalo trgovskim razmeram na vzhodu. Srebro je padlo tekom par tednov za 20% in tako je tudi padla kupčija z indijskim in japonskim bombazem na Kitajskem. Tudi indijski trgovini je razvijanje valut prizadajalo težke rane in ravno to je v Evropi glavni vzrok nesmišljenega razpoloženja na vseh poljih. Vseled padajočega kurza, izostalega japonskega povpraševanja in slabe žetve vseled suše je šterlingova cena indijskega bombaza padla na nivo, kakor je mogel svet komaj pričakovati. Poroča se, da si zlasti Nemčija okorišča s to ugodno nakupno bazo.

— g Boj proti denarnim zavodom dvomilijev vrednosti v Nemčiji. Centralna zveza nemških bank v Berlinu razpošilja okrožnico o ustanovitvi sumljivih denarnih zavodov, ki se nahajajo deloma v rokah oseb, ki so se navajale že pred vojno v javnih svariilih. Za spretno propagando teh podjetij je značilno, da je na primer hranilno in posojilno društvo v Anhaltu pridobilo za se tamkajšnji socialnodemokratski list, ki dela reklamo za društvo zlasti v delavskih krogih. Tudi drugače je delovanje takih obratov došlo časa primerne oblike, kakor na primer obljuba vodstva kontrole protih kontokorentnih kontov potom neke obiskne agentura. Privatno posojilno društvo v Badnu se hvali v javnosti, da onemu, kdor mu zaupa svoje vloge, ki se obrestujejo z 1½ do 2% nad današnjim stavkom hranilnic, ne preti nobena nevarnost, da bi izgubil svoj denar pri morebitnem državnem bankerotu ali devalvaciji.

— g Tržišče z indijskimi bombazem. V Južnem delu Indije žetev ni bila prav ugodna. V jednih distriktih je bilo dežja obilo, v drugih pa premalo. Neprickavano japonsko povpraševanje konec oktobra je zadalo udarec razvoju menjalnih kurzov in zlasti padanje cene srebra je škodovalo trgovskim razmeram na vzhodu. Srebro je pad

Železniška zveza Kočevje — Brodmoravice — Reka.

Dne 31. decembra t. l. se je vršil v Kočevju shod interesentov in zastopnikov Ljubljane in dolenskih občin za železniško zvezo z Reko in morjem, ki je po sklenjeni rapalski pogodbi z Italijo za Slovenijo največjega pomena in življenske važnosti. Shod, ki ga je sklical g. A. Kajfež, je bil zelo dobro obiskani in je pokazal, da se za vprašanje in izvršitev te železnice ne zanimajo samo trgovci in industrijalci, ampak tudi naši kmetje in obrtniki, ki so enako zainteresirani, da se čimprej oslobodimo laške nadležnosti in laškega vpliva. Na shodu je poročal g. Ivan Mohorič, adjunkt trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani, kaj se je do danes glede te železnice že storilo, in obširno utemeljil njeno potrebo v gospodarskem in političnem oziru. Na podlagi načrtov in tras, ki jih je izdelal gospod stavbni svetnik inž. dr. Musyl z Dunaja, je popisal snujočo se železnico gospod inž. Švajger, ki je poudaril predvsem njeno prednost pred traso preko Črnomlja. Kočevska železnica nas bi zvezala tako z Reko kakor tudi z Dalmacijo po najkrajši in najugodnejši poti, saj je ta proga od Ljubljane preko Broda na Reko 92 km krajša kakor ona preko Črnomlja. Enako je tudi z Dalmacijo. Vrh tega je pa ta proga tudi velikega lokalnega pomena, ker bi spajala s svetom vso brodsko in čabarsko dolino. Tudi se delajo pri Skradu nad Brodom velike vodne električne centrale, ki so že skoro dogotovljene. Ustanovila se je dalje že akcijska družba

za izrabo vodnih sil na Kupici in Čabranki, ki leže vse v sferi brodskega kolodvora. Na shodu je vladalo soglasno mnenje glede nujnosti te železnice; predvsem so to poudarjali zastopniki občin. Govoril je nadalje narodni zastopnik Karol Škulj, ki je opozarjal zlasti na složno delovanje vseh interesiranih faktorjev in naših strank, da se naš našt čimprej uresniči, ter na finančne žrtve, ki jih moramo doprinese, da se kolikor hitro mogoče udeležimo naših sklepov.

Narodni zastopnik g. Pucelj se je zanimal za našo železnico v prvi vrsti s stališča kmetijskega stanu in obljubil, da bo deloval pri zemljoradniškem klubu v Beogradu, da bo podpiral udeležitev naših načrtov.

Na shodu je bila zastopna trgovska in obrtna zbornica v Ljubljani, zvezo industrijev je zastopal g. inž. Šuklje, upravni svet dolenskih železnic g. Dragotin Hribar in g. nadrevident Leitgeb. Na shodu so bili zastopniki uradov, trgovskih gremijev, tukajšnje industrije in vseh industrijalnih družb okraja. Nadalje se je izvolil odbor, ki bo storil vse potrebno, da se gradnja te železnice pospeši. Za predsednika tega odbora je bil izvoljen ljubljanski župan in narodni poslanec g. dr. Ivan Tavčar, za podpredsednike oba narodna zastopnika v konstituenti g. Karol Škulj iz Dolenje vasi pri Ribnici in g. Ivan Pucelj iz Velikih Lašč ter gosp. Dragotin Hribar, upravni svetnik dolenskih železnic itd.

Na predlog g. Fajdige iz Sodražice in g. Ivana Rusa iz Loškega potoka se je sprejela resolucija, da se mora storiti vse, da dobimo tudi zvezo Rakete-Sodražica - Zlebič, da bomo mogli neovirano vršiti promet po svoji zemlji.

Raznoterost.

* Črni verižnik. V Parizu je sedel na zatožni klopi lep, še mlad zamorec, sodna dvorana pa je bila polna njegovih afriških rojakov. Deodat Dubrouille, tako se imenuje zamorec, je prišel takoj, ko je nastala vojna, na misel, da mora obogatiti. Šel je tako s svojimi tremi otroki od doma. Ustavil se je v Vadalupi, od tam pa prišel v Marsailles. Iskal je dela v pristanišču, potem pa ga je mikal Pariz. Prišel je mizarско delo. Imel je na dan 6 frankov, čez po leta pa je imel že mnogo pohištvene in drugega blaga, danes ima 2 avtomobila, lepo vilo in miče ga politično delovanje. Nastanil se je v kraju Sainte Genevieve, kjer je sedaj za župana. Svoje srečo je pričel zamorec s prodajanjem ruma. Potem je otvoril zalogo vina. Rum in vino pa je prodajal po pretiranih svotah. Leta 1916 je zaslužil 18.000 frankov, leta 1917, po 66.000 frankov, nastopno leto 69.000, lanske leto pa 269.000 frankov. Sodnija je bila mnjenja, da je zaslužil velike milijone. Obsojen je na znatno globo. Zamorec se je z baterijo svojih zlatih zob, ki so znamenje njegovega bogastva, prijazno nasmejati razsodbi in rekel, da bo vse pošteno plačal.

* 71 let v vjetništvu. V Budimpešti je prišel te dni skupno z drugimi vojnimi vjetniki 90letni Jurij Dumba,

ki je bil 71 let v vojnem vjetništvu. Leta 1849. so ga vjele Paskijevičeve čete in ga odvedle v Sibirijo. Pozneje je dobil sicer več prostosti, toda Sibirije ni smel zapustiti. V vjetništvu si je služil kruh kot lončar. Pozval je k sebi v Sibirijo svojo nevesto, s katero se je poročil in imel z njo šest otrok. Sedaj pa je prišla v Budimpešto vsa družina.

* Brivski tarif na Dunaju. Brivska zveza je postavila nov tarif, in sicer dveh vrst. Po manjšem tarifu stane navadno britje 8 K, striženje 18 K, striženje brade 15 K, česanje 10 K. Po višjem tarifu stane navadno britje v soboto 36 K. Višji tarif je dvakrat večji kot manjši. Sicer pa, kdor hoče biti v brivnici na Dunaju pošteno postrežen, mora plačati okoli 100 K.

Listnica uredništva.

— Listnica uredništva. V zadnjem času zopet dobivamo z vseh strani prispevke s pripombo, da se je ista stvar poslala v objavo vsem listom. Že pred meseci smo objavili, da takih doneskov ne sprejemamo, ker stojimo na stališču, da docela zadošča, ako se stvar, in naj si je še tako važna, priobči v enem listu. V časih splošnega nedostajanja papirja in pomanjkanja prostora je nezasišna potra in pregreha, ako se en in isti članek ali dopis priobčuje hkratu kar v dveh ali treh listih. Zato poudarjamo vnovič, da bomo v bodoče gori označeno svoje stališče izvajali z vso doslednostjo, ker se hočemo ubraniti uniformiranja slovenskega časopisja, ki bi ga nekaterniki radi izvedli z vso silo. Ta ten-

dence se je zlasti razpasla ob prevratu, ko je hotel vsakdo kakor stvarnik duh plavati nad vodami. No, sedaj so se razmere že tako izkristalizirale, da ni nikomur več treba igrati dvoživske uloge. Zato pošiljajte svoje prispevke v objavo temu ali onemu listu po svojem okusu in svobodni izbiri, nikoli pa ne vsem naenkrat, ker spravljate s takšnimi doneski, verjemite, v neprimilno in zadrego prav vsako redakcijo.

Glavni urednik:
Rasto Pustoslavšek.
Odgovorni urednik:
Božidar Vodeb.

Telesno odvajanje: Profesor Hirsch v Berlinu, predsednik Društva za javno zdravstvo, je dognal, da je grenčica »Franz-Josef« zanesljivo razkrajajoče in voljno odvajajoče čistilo.

— Dober dan! in nikakih bolečin ne boste imeli, če vporabljate Fellerjev Elsa fluid in Elsa kroglice. 6 dvojnati ali 2 specialni steklenici Elsa fluida 42— K. 6 škatlice Elsa-kroglice 18— K. Ideal vseh sredstev za negovanje lepote so Fellerjeva obrazna pomada močnejše vrste 15— K. Fellerjevo pravo medicinsko lilijno mlečno milo z znanko »Elsa« 19— K. Fellerjeva Tanokina pomada za rast last veliki lonček 15— K. — Tudi vsi drugi Elsa izdelki trdiko Eugen V. Feller v Donji Stubici, Elsatrg št. 238, na Hrvaškem, so vseskozi zanesljivi in priporočljivi. (8346)

še se dobra šivilja, ki bi proti odškodnini poučevala starejšo gospodinjico. Ponudbe pod »Šivilja 158« na uprav. Slov. Naroda. 158

Proda se moški kožuh za na voz. Ogleda se v Turkovli gostilni. Strelška ulica. 150

Stanovanje, obstoječe iz dveh lepih sob, kuhinje, predsobe in prtičnika, oddaljeno 5 minut od državnega kolodvora, se zamenja za istotako ali trih sob v mestu. Ponudbe pod »Državni kolodvor 154« na uprav. Slov. Naroda.

Pohištvo

za spalnico, trd les, novo, moderno, se ceno proda. Kje, pove upravnistvo Slov. Naroda. 143

Inteligentna gospodinja

išče mesto kot gospodinja k starejšemu dobro situiranemu gospodu. Ponudbe pod št. 90* na uprav. Slov. Naroda. 144

Naprodaj

knjigovoznica, kompletno in prav dobro urejena. Ponudbe pri G. Hodi, oraz, Anzengruberstrasse 19. 146

Dobro izvežban kolar

zmožen tudi boljših del, išče službe. Hrana in stanovanje mora biti v hiši. Istotam se proda preprosta sobna oprava po jako nizki ceni. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 147

Pozor, peki!

Kupim pekovsko stiskalnico (Pressmaschine). Pismene ponudbe na naslov PRETNAR JOŠKO, vas Zvirce pri Trzinu, Gorenjsko. 148

Spreten stroje pisec

za slovensko, nemško, italijansko in francosko korespondenco išče službe v kakem večjem trgovskem podjetju. Ponudbe pod »Dovršeno 149« na uprav. Slov. Naroda. 149

Ausloventinja trg. tečaja želi mesta v kakšni pisarni in gre tudi kot praktikanja. Naslov pove upravnistvo Slov. Naroda. 136

Lepa, 8 mesecev stara pišica, prave volje pasme se proda. Več zalokarjeva ulica 13, pritičje levo (za gluho nemnico). 133

Kakršnokoli službo bi sprejel mlad, močan mož. Gre kot delavec, sluga, v kako skladišče ali kaj podobnega. Ponudbe pod R. S. Kolize, vrata 49, Ljubljana.

Gospod išče hrano, če mogoče v bližini vladne palače. Prekriži tudi ceno živila. Ponudbe pod »Žive 129« na uprav. Slov. Naroda. 129

Proda se dobro vpeljana manufakturna trgovina en gros in en detail na najprometnejšem, kraju v Mariboru z vsem inventarjem radi družinskih razmer. Ponudbe pod »Dobro vpeljana trgovina 9925« na uprav. Slov. Naroda. 9925

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica boljših služb

G. Flux

Gospodinja ulica 4. L. nadstropje levo. priporoča in išče osebe vsake vrste za za privatno, hotele in tvrdke. Reflektira se samo na dobra spravevala ali na pridne začelnice. Išče nujno: 2 perfektni hišni k 1—2 osebam za Ljubljano in Zagreb, znane dobre hiše mes. plača 200—500 K. 2 hišni za na deželo v graščini, fine službe, mnogo dobrih in preprostih kuharic za tu in proč na vse kraje, 2 gospodinjici k otrokom, 2 privatna slugi s spravevalom, več deklet za vsako delo hotelska kuharica v Celici i. t. d. inteligent. osebe vsake vrste se priporoča. Pri zunanjih naročilih znamka za odgovor.

Slugu za celihi kučni posao, uz dobro plaču traži Pension „Lavica“, Samebor pri Zagrebu. 118

Odda se štiri mesece star pišček (foxterrier). Naslov pove upravnistvo Slov. Naroda. 98

Železno blagajno,

skoraj nov pisalni stroj „Adler“ in nekaj pisarniške opreme se ceno proda. Naslov pove upravnistvo Slovenskega Naroda. 97

Jzvrstno sobarico išče takoj Rezika Thalerjeva, Dalmatinova ulica 7. Zglasiti se od 6. do 7. zvečer. 71

Štiri krasne perzijske preproge, ena v velikosti 454 X 350 cm se ceno proda tu, Sodna ulica 11/1, levo. 81

Dobro ohranjeni skoraj nove predale za moko (50 in 100 kg) in za oile s pločevinastim stojalom proda po nizki ceni A. Sušnik, Železnica, Ljubljana, Zaloška cesta. 9811

Brastovi hlodi, skupne ca 50 m³, de-franko žaga, Podrečje, 1/2 ure do postaje Medvođe, se takoj proda, natančneje pri Vido Brastov, Zg. Oamejine nad Ljubljano. 26

Penolnoma nova kočija s smenajočim sedežem za kočijaža, napol krita z usnjeno streho, še neložirana in netapečirana, se ngodno proda. Ogleda se pri Vido Brastov, Zg. Oamejine nad Ljubljano.

Žiselvent višje obrtne šole stroji, oddelka viji prevzel mesto v Jugoslaviji. Govori češko, nemško, nekoliko francosko in je v tvornici za stroje. Naslov v uprav. Slov. Naroda.

Nova plesna toaletna se proda. Knafjeva ulica št. 4, pritičje desno. Ogleda se od 3. do 4. popoldne. 59

Prevzajem prepisovanje

na pisalnem stroju v vseh jezikih. Točna in hitra postrežba. Ponudbe pod »Hitra postrežba 55« na uprav. Slov. Naroda. 55

Prosim onega,

ki se namerava preseliti v kak kraj na progi Postojna—Trst, da bi vzel seboj pohištvo dveh sob. Nagrada po dogovoru. Ponudbe pod »Izseljenec 163« na upravo Slov. Naroda. 163

Krojaški šivalni stroj

znamke „Wertheim“ se ceno proda. Breznikar, Ljubljana, Sodna ulica 11. pritičje desno. 82

Prodasta se dve hiši z vrtom in gostilno v ljubljanskem predmestju. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 108

Sprejme se kontoristinja,

s prakso, večja slovenske in nemške stenografije ter stroje pisja, zanesljiva moč, pri tvrdki Ant. Krisper, Olavni trg. 126

Kuharicu marljivo, pošteno, koja znado dobro kuhati za restauracijo, traži za odmah ili od 1. veljače ove godine. Ponudbe na Pension „Lavica“, Samebor pri Zagrebu. 119

Elegantna spalna soba

(mahagoni) kompletna, izvrstno ohranjena z blazinami itd. kakor tudi različno kuhinjsko in hišno orodje se zaradi selitve po zmerni ceni proda. Inženir Giliard, Bistra pošta Borovnica. 99

Iščem postrežnico, dam ji brezplačno podstrešno sobico in še plačilo. Naslov pove upravnistvo Slov. Naroda. 48

Iščem elektrotehnika,

ki redno obiskuje ljubljansko tehni. visoko šolo, da mi daje dvakrat ali trikrat na teden Instrukcije. Nadaljna nojasnila ustmeno Honorar po dogovoru. Naslov pove upravnistvo Slovenskega Naroda. 135

Spalna soba,

moderna, popolnoma nova, iz češnjevega lesa, planino in klavir dobro ohranjen ter nova salonska obleka in rabljen površnik za gospoda srednje postave se proda. Naslov pove upravnistvo Slov. Naroda. 164

Ekonom,

izurjen v mlekarstvu, kateri se tudi razume na vrtnarstvo, so takoj sprejme za večje poselstvo blizu Ljubljane. Naslov pove upravnistvo Slovenskega Naroda. 167

Kontoristinja,

izurjena stroje pisja, večja slovenskega, srbo-hrvaškega in nemškega jezika v govoru in pisavi ter knjigovodstva, se sprejme pod ugodnimi pogoji, proti stanovanju in hrani v hiši. Ivan Savnik, Kranj. 172

Stenografino in stroje pisisko

popolnoma izvežbano, z večletno prakso, sprejme odvetniška pisarna dr. Ottona Feticcha. 170

Proda se motorna žaga

... za rezanje drv ...

na bencin, 6 HP, nova, pripravna tudi da žene mlatiline, slamoreznice in druge poljedelske stroje. Vpraša se Drame, abjak 2. IL nadstropje. 70

ERJAVEC & TURK

trgovina z železnilno

„pri Zlati lopati“ 114

(prej Hammer Schmid)

Ljubljana, Valvazorjev trg 7

nasproti križevniški cerkvi.

Zaloga cementa.

LEPO POSESTVO

v krasni, zdravi legi, skupno 5 orolov, dobra rodovitna zemlja, njive, travniki, sadonosnik, gozd, hiša, gospodarsko poslopje, 15 minut od železniške postaje oddaljeno, proda Karolina Artman, Sv. Jur ob Juž. železnici, Slovenija. 169

Potrti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm, da je naš iskrenoljubljeni atek, stari atek in tast, gospod

Srečko Pirc

nadučitelj v p.

po kratki, mučni bolezni dne 4. januarja 1921. v 78. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb je bil v Mariboru 6. januarja ob pol 2. na pokopališče na Poberžu.

Maše zadušnice so se služile v Mariboru in Ljubljani.

Prosimo tihega sožalja.

Ljubljana-Maribor, 8. prosinca 1921.

Žalujoče rodbine: Pirc, Potočnik, Poljanec.

Potrti globoke žalosti javljamo vsem znanecm in prijateljem tužno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oziroma dobri oče, stari oče, tast itd.

Peter Fleck

posestnik

dne 5. januarja 1921 ob 1. uri popoldne po kratki, težki bolezni, previden s svetotajstvi za umirajoče, v 78. letu starosti, mirno zaspai v Gospodu.

Svevnica, dne 6. januarja 1921.

Elizabeta Fleck, soproga. — Jože, Peter, dr. Friderik, Reni, Antonija Svetlin roj. Fleck, Ana Pantigam roj. Fleck, otroci. — Matilda Fleck roj. Müller, sinaha. — Hans Pantigam, zet. — Vsi vauki in vaukinje.

Roni Demšar

Danica Demšar roj. Brinšek

poročena 5. januarja 1921.

Ljubljana

Trnovo pri Ilir. Bistrici

Stanko Brinšek,

nadgeometer

Joška Brinšek roj. Švigelj

poročena 5. januarja 1921.

Litija

Ljubljana

Fran Tomše-Savskidol,

kapetan in adjutant dravskega artilerijskega polka

Mara Tomše-Savskidol,

rojena Savnik

poročena.

Ljubljana, 8. januarja 1921.

Mesto posebnega oznanila.

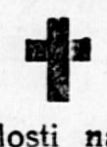
Janko Jazbec

urar

Iva Jazbec roj. Marušič

poročena.

V Bakru, 8. januarja 1921.

Mestni pokopni zavod v Ljubljani.

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm tužno vest da je naša iskrenoljubljena soproga, mati, stara mati in tašča, gospa

Marija Toman

soproga kamnoseškega mojstra

danes dne 8. t. m. ob 8. uri zjutraj po kratki, mučni bolezni previdena s tolažili sv. vere mirno preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v ponedeljek, dne 10. t. m. ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti Resljeva cesta št. 30. na pokopališče v Štepanjo vas.

V LJUBLJANI, dne 8. januarja 1921.

Žalujoča rodbina Feliks Toman in vsi ostali sorodniki.

Potrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm žalostno vest, da je naša iskrenoljubljena soproga, mati, hči in sestra, gospa

Josipina Likar roj. Turk

danes, dne 6. prosinca 1921 ob 20. uri, previdena s svetotajstvi za umirajoče, v 20. letu starosti, po dolgi, zelo mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage rajnice bo v nedeljo, dne 9. prosinca 1920 ob pol 9. uri zjutraj iz hiše žalosti, na Svetju št. 12, na farno pokopališče v Sori.

Na Svetju, dne 6. prosinca 1921.

Andrej Likar, učitelj, soprog. — Dušana, hči. — Marjana Turk, mati. — Pavel Turk, brat. — Fani Turk, sestra. — Vsi ostali sorodniki.

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg 5,
v največja zaloga moških in ženskih
oblek po najnižjih cenah.

Trstje za stroje izdeluje in prodaja
na debelo in drobno m² po K 4-80 pri
večjih naročilih znaten popust. Steiner
Anton, Ljubljana, Jeranova ul. 18, Trnava, 62

Mirna stranka

dve osebi iz boljših krogov išče eno-
sobno stanovanje s kuhinjo ali vsaj
nemebljano sobo. Vsled družinskih
razmer, zadeva nujna in se priporoča
blagohotnemu vpoštevati. Anončni
informativni zavod Drago Beseljak, Ljubljana,
Čankarjevo nabrežje 5. 125

G. F. Jurásek

uglaševalo glasovirjev in trgo-
vov z glasbilo
Ljubljana, Wolfova ul. 12

Posestvo

430 arov, obstoječe iz najrodovitnej-
ših njiv, travnikov, vinogradov, lepo
nasajenih velikih gozdov, lasten lov,
več zidanih stanovanjskih in gospodarskih
poslopj, cena kron 3.800.000. — proti
gotovi plači se prodaja. Posestvo leži ob
železnici na Spodnjem Stajerskem,
stanovanjske hiše 5 minut od postaje.
Ponudbe le od resnih kupcev samih
pod „Ugodnost/157“ Podbrežje pri Ma-
taboru, Tržaška cesta 5. 157

ŠTAMPILJE

GRAVEUR
ANT. ČERNE
LJUBLJANA
DVORNI TRG 1

Le prvovrstno stenografirno in stro-
jepisko išče velika industrijska pi-
sarna v Ljubljani. Prednost imajo
hrvatskega v govoru in pisavi ter iz-
veštane v knjigovodstvu. Stalno name-
ščenje s takojšnjim vstopom. S pri-
logami opremljene ponudbe so v svojo
predstavitev osebo oddati pri Zvez
industrijev, Ljubljana, Selenburgova
ulica 7/II. 9961

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg št. 15.
priporoča svojo zalogo
dežnikov in solčnikov
ter sprehajalnih palic
Popravila se izvršujejo točno in todlno.

Samostojnega knjigovodja

ki je zmožen korespondent in bilan-
čnik, sprejme trgovsko podjetje v
Ljubljani. Nastop službenik ali
dimepelo. (Sposobna starejša ženska
moč ni izključena). Lastnoro-
čno pisane ponudbe s prepisi sprit-
čeval o dosedanjem službovanju, ki
naj vsebujejo tudi plačilne zahteve in
eventualna priporočila, je nasloviti na
uprav. Slov. Naroda pod „Prva meč/85“.

Prevzel sem zastopstvo prvo-
vrstnih tvornic:
nudim elektrotehnični mate-
rijal, betonsko železo, razli-
čen železni material in mo-
torje. Zahtevajte ponudbe
Gjorgje Grujić
Beograd, Miletića ul. 15.

Preklic.

Milve podpisani Angela in Lucija
Prosen iz Podsmreke izjavljata, da
nimata povoda sumiti na gđ. Fran-
čiško Habič in Ivano Oven ter g. Ja-
neza Peklija in gospo Jožeko Peklija
pisanja nekega sramotilnega pisma in
obžalujeva tiste najine obdolžitve.
Obenem preklicujem jaz, Lucija
Prosen, še posebej sramotilne besede
proti Franciškovi Habič, ki sem jih javno
govorila dne 2. t. m.
Podsmreka, dne 7. januarja 1921.
Angela in Lucija Prosen.

JEKLARNA

RAVNAH

prevzema proti
povprašanju po-
pravljanje strojnih
delov v kolikor ji
dopušča naprave
za takojšnjo izvr-
šitev.

Postrežnica

se sprejme takoj. K. S., Mestni trg 19.
I. nadstropje. 142

Proda se pohištvo za kompletno sobo.
Ogleda se dnevno
od 11.—12. ure dopoldne. K. S., Mestni
trg 19/I. nadst. 141

Učenca za trgovino z meša-
nim blagom, zdravega, s primerno šolsko izotrazbo, po-
štenih staršev, sprejemem takoj. Hrana
in stanovanje v hiši. Lavš Leopold.
Tržič, Gorenjsko. 57

Vajenko

sprejme česalni salon za dame O. Fetti-
Frankheim. 30

Deklica, ki zna kuhati in
bi pomagala pri
domaćih delih, se takoj sprejme pri
majhni rodbini. Dobra plača, dobra
hrana in ravnanje. Ponudnice z dolgo-
letnimi izpizicvali naj se obrnejo na-
vzame na knjigarno L. Reich, Kap-
ovaa. 9652

Dinamo-stroj, ljubljanske napetosti 87
amperov, ki se lahko
perabja za motor, 30 konjskih sil, do-
bro ohranjen, izdelek Siemens-Schu-
ckert, in 2 železna soda (Eisenba-
zeis) in druge stvari se prodajo. Vre
se izve v Kolodvorski ulici 13/I. 60

Korespondenca.

Štiri gospodične žele korespondence
s štiriimi zelo inteligentnimi gospodi-
ci za izmenjavo misli pod šiframi:
Azrael, Vesna, Morana, Perun. Krško,
poštnoležeče. 112

Sedlar, avtomobilski tapet-
nik in ličar, boljša izurjena moč,
večji garaži ali podjetju za mojstra ali
delovodja. Razpolagam tudi s lastnim
orodjem. Le resne ponudbe pod „La-
stno orodje 65“ na upravništvu Slove-
nskega Naroda. 68

Opekarna s strojnim obratom na Viču
išče za izdelovanje zidne opeke za-
nesljivega izvednega
akordanta

znabit vodja opekarnice s primernim štev.
strokovnih delavcev. Robert Smle-
lowski, stavbenik, Ljubljana. 109

Stanovanje

čim prej mogoče s 3 sobami, kuhinjo
in drugimi pritlikinami išče mirna
stranka brez otrok proti posebnim, dobri
nagradi. Obenem kupi za sorodnika
dobro ohranjen planino boljše viste.
Ponudbe pod „Gospodar 9928“ na
upravo Slov. Naroda. 9928

Pozor, trgovci s klobuki!

Vsakovrstne klobuke od 160 K naprej
mam v veliki zalogi; tudi lepe velourne
klobuke. Franco Cerar, tovarnar v
Stobu, pošta Domžale. Tovarna je
oddaljena 7 minut od postaje Domžale.
Cene primerno nizke, postrežba točna.

Velika zaloga klobukov in slam-
nikov se dobi pri

Franc Cerar

tovarnar v Stobu pošta Domžale
Prevzemajo se tudi stari klobuki
in slamniki v popravilo pri Ko-
vačeviči i Tršan v Ljubljani, Pre-
šemova ulica št. 5.
Sprejemanje v sredo in soboto.

Oglase za

„Neue Freie Presse“

preuzimajo svi anončni zavodi i generalno
zastopstvo za Jugoslavijo: Blocknerov
anončni zavod, Zagreb, Jur-
ovska ulica 31. Telef. 21-65.

VINO

stare in novo priporoča po zmernih
cenah v svoji zalogi trdka
Jernej Stelč v Sp. Siški.

Proda se 20 do 30 vagonov

bukovih hlodov

postavljenih na postajo Senič.
se kupi. Dopisti pod „Nakup/
Ponudbe na „Impex“ Ljubljana.

Velika zavarovalna družba išče

knjigovodjo, strojepisko,

zmožno stenografije in uradnike, verzirane v zavarovalni stroki.
Zanesljivi posredovalci in potovalni uradniki se vedno sprejemajo.
Plače po dogovoru. — Ponudbe na naslov:

Josip Perdan, Ljubljana, Krekov trg.

Gospodinja, ki mora biti izvrstna kuha-
rica, išče samostojen viši
uradnik. Naslov pove upravništvu Slov.
Naroda. 92

Lokomobila „Lanz“ 25 HP je naprodaj.
Naslov pove upravništvu Slovenskega
Naroda. 117

Proda se v Ljubljani
velika enonad-
stropna hiša s dvoriščem in vrtom, pri-
pravna tudi za kako obrt. Kupecu je
na razpolago lepo stanovanje. Naslov
pove uprava Slovenskega Naroda. 96

Ženitna ponudba.

Inteligentna, vsestransko naobrazena
gospodična, stara 29 let, želi znanja
samo z boljšim in starejšim gospodom
Ozira se le na resne ponudbe pod
„Jugoslovanka 67“ na upravništvu Slo-
venskega Naroda. 67

Klobase

krvave in mesene, vsak dan sveže, in
pristno dojenjsko vino priporoča gosti-
ni pri „Krofa“, Sv. Petra cesta
štov. 6. 53

Mlad strojni inženir

z večletno inozemsko prakso išče pri-
merne službe. Ponudbe pod „Stalno
mesto 127“ na upravništvu Slov. Naroda.

Hišo v Ljubljani zamenjam. V
hiši je že več let lepa zelo
dobro vpejana trgovina, na eni glav-
nih ulic. Želim jo radi večjeje podve-
lja zamenjati z nekoliko večjo hišo
isto tako v sredini mesta. Ponudbe
do 20. t. m. pod „Doplačilo/85“ na
uprav. Slov. Naroda. 85

Iščem prodajalca za špecerijsko tr-
govino, ki se spozna v knjigovodstvu
in je večja pismenemu izraž-
vanju. Stanovanje in hrana v hiši, pla-
ča po dogovoru. Ponudbe z izpizicvali
naj se pošljejo na trdka: M. Bordaž,
trgovina s špeceriskim blagom
in semenjem, Maribor. 103

Ženitna ponudba!

Železniški uradnik, 35 let star, vdovec
z 2 otrokoma, premožen, se želi sezna-
niti z gospodično ali vdovo, zelo mi-
rnega značaja, ki ima veselje do vzgoje
otrok in gospodinjstva. Resne ponudbe
pod „Srečka 145“ na upravništvu Slov.
Naroda. 140

Tratike, pozor! Zopet se do-
bijo krasne

Ljubljanske razglednice

z narodno nošo in druge pri
L. Pavalek Židovska ulica 4 Ljubljana.

Kupijo se

stara, tudi pokvarjena dvokolesa, li-
valni, pisalni in razni stroji.

F. BATJEL, Ljubljana, Stari trg 28.

VILO

v lepem kopalšču z vrtom, zemlji-
ščem t.i.d. zamenjam za vilo ali hišo
pri morju. Ponudba do 20. t. m. pod
„Sprememba/84“ na uprav. Slovenske-
ga Naroda. 84

Bencin

prvovrstni, v ameriških zabojčkih s
25 kg čiste teže, oddaja družba „Ja-
dran“, Dunajska cesta št. 9, le industrijs-
skim podjetjem in obrtnikom po solčni
ceni. 9790

Krznarstvo A. Rot,

Ljubljana, Gradišče 7,

Sprejema v stroj kože div-
jatin, katere popolnoma iz-
gotovi v garniture. Sprejme
jih tudi v moderniziranje.

Žaga

za deske, srednjevelika, prednost
v kakem kraju, kjer raste hrasti,
se kupi. Dopisti pod „Nakup/
168“ na uprav. Slov. Naroda.

Klavirje

uglašuje in
popravlja
solidno in točno

Feliks Povše, Ljubljana,
Tržaška 43.

„NADA“

tvornica dvopeka

Neumann i. dr. Zagreb.

Proizvajal:

Kekse, biskviti, dvopek i razno

pecivo za čaj. Zastopnik za

Kranjsko

L. Ježek

Ljubljana, Stritarjeva ul. 7. 903

„Dental“

Ako hočeš imeti lepe zobe,
vporabljalj samo usno vodo

Inženir dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni stavbeni inženir

Ljubljana, Hilsnerjeva ul. 7.

Specialno stavbe-
no podjetje za be-
tonske, železob-
betonske in vodne

zgradbe.

== Izraba ==

vodnih sil.

Kupimo veliko železno peč. Prodaj 150 vagonov raznega ko-
Sokolsko društvo Vič. Pavel Ostrž, šarj.
121 stanjevega lesa. Janča, p. Lilijska. 21

Prispjeli „Kontinental“

pisalci strojevi sa latinicom ili cirilicom. Vrpce za sve pisalce
strojeve, karbonski papir i sav ostali pribor.

Ilica 25/I. Natter i drug, Zagreb. Tel. 9-27.

Vlastita mehanička radiona. Vlastita mehanička radiona.

„STORA“ dr. z o. z. št. Vid nad Ljubljano, tvornica za za-
store in pre- za večja mesta

grinjala išče zastopnikov Jugoslavije ali

potnika za vso Jugoslavijo. — Resni gospodje, ki

imajo zveze z izdelovalci pohištva in manu-
fakturisti in imajo tudi nekaj znanja v tej stroki, naj naznaniho
svoje pogoje.

Trgovski akademik

z večletno tovarniško in bančno prakso, 30 let star, z znanjem
slovenskega, srbohrvaškega, češkega, francoskega in nemškega
jezika išče družabništva v večjem privatnem podjetju s
sedežem v Jugoslaviji. Ponudbe pod šifro „Podjetnost“ na uprav-
ništvu „Slov. Naroda“. 28

A 173/20 116

Oklic.

Vsled sklepa okrajnega sodišča na Vrhniki z dne 27. dec. 1920,
A 173/20-10 se bodo prodale vse v zapuščino pok. g. Ivana Čebašek,
župnika v pokoji v Polhovem gradu spadajoče premičnine, kakor:
razno pohištvo, kmetijsko in kuhinjsko orodje, dalje več sodov,
knjig, stenskih podob in drugih predmetov po javni prostovoljni
sodni dražbi najvišjemu ponudniku proti gotovemu plačilu.

Prodaja se bode vršila dne 3. februarja 1921, dopoldne
ob 9. uri pričenši na licu mesta v Polhovem gradu.

Natančni pogoji se objavijo pred pričetkom dražbe.

Kr. okrajno sodišče na Vrhniki,
odd. I. dne 27. decembra 1920.

Bencinski motorji

izdelki Semerniške tvornice strojev, 4, 8 in 16 HP, 1, 2
in 4 cilindrske izvršitve za kmetijstvo in obrt in razsvet-
ljevalne namene izborna porabne, kompl. obratno oprem-
ljeno dobavlja s skladišča na Dunaju

Philipp Hamber, G. m. b. H.

generalni zastopnik Semerniške tvornice za gradnjo
strojev in vagonov

Wien, 7. Bezirk, Neubaugasse 38.

Brzjaviti: Aggregator, Wien. Tel. 31223, 35556.

Bankovno osiguravajuci zavod

BEOGRADSKA ZADRUGA d. d.

Požar uničuje mnogo mili-
jonov narodnega premo-
ženja! Varujte svojo last
z zavarovanjem!

Prijatelji naroda! Priporočite naš
domači zavod svojim prijateljem,
znancem in sosedom! Z zavar-
vanjem rešuje vsak sebe bede
in nesreče!

Usojamo se opozoriti Vas v svrhu zavarovanja proti požaru (strelu) na naj-
jačjo ustanovo Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev

Banka in zavod za zavarovanje.
„BEOGRADSKA ZADRUGA d. d.“
osnovana leta 1882.

Centrala: Beograd.

Podružnica: Zagreb.

Osnovni, popolno vplačani kapital v zlatu Dinarjev 2.500.000 ali kron 10.000.000;
rezerve v zlatu Dinarjev 11.000.000 ali kron 44.000.000 ostala imovina okoli Di-
narjev 40.000.000 ali kron 160.000.000. Skupni kapital po predvojni vrednosti

kron 214.000.000—

Prevzema v zavarovanje proti škodi od požara in strele: vsa industrijska podjetja
kot mline, žage itd.; vse prodajalnice in blago; skladišča in blago; blago raznih vrst
na prostoru; pohištvo. Vse po najpovoljnejših pogojih.

Najpovoljniji pogoji življenjskih zavarovanj na stalen čas ali dosmrtno; dote ženski
deci, a kapitala moški.

Police življenjskega zavarovanja „Beogradske Zadruga“ veljajo za ženi-
bene kaucije za gg. častnike.

Življensko zavarovanje je najboljši prihranek! Pri današnji še slabi valuti si zavaruje
ono jako valuto našega denarja v skorajšnji bodočnosti!

Prevzema zavarovanja nesreč za poedince ter korporacije nameščencev in delavcev
kot kolektivno zavarovanje; zavaruje otroke proti nezgodam; zavaruje z enkratno
premijo za vse življenje pri potovanju po železnicah, parobrodih in drugih javnih
prometnih sredstvih.

Vse to prevzema podružnica „Beogradske Zadruga d. d.“ v Zagrebu vsa glavna
zastopstva (ki so v središčih županij) in vsi mestni poverjeniki v vsakem večjem
mestu Jugoslavije.

Obvestila in pojasnila daje

podružnica „Beogradske Zadruga“ Zagreb, Preradovičeva ul. 25

Telefon št. 12-54 upravitelj, in 5-75 pisarna.

Telefon šte. 508.

Štev. pošl. čekov, urada SMS 12.034

Obrestnje vloge na tekoči račun s

Obrtna banka v Ljubljani

Kongresni trg šte. 4,

Izvršuje vsa v bančno stroko spadajoča dela kar najkulantneje.

4%

od dne vloge do dne dviga.

Kavarna, slaščičarna

in pekarija

J. Zalaznik

Najmanjša p. n. občinstvu in svojim gostom, da ima vsak dan svet kruh in drugo fino pecivo ter raznovrstne slaščice, kakor v predvojnem času. Zagotavlja točno postrežbo, se za mnogobrojen obisk v ljudno priporoča.

Jakob Zalaznik.

Pfaff šivalni stroji

so najpopolnejši! Največja zaloga za vsakovrstno obrt od navadnih do najfinejših oprem. Večletna garancija.

IGN. VOK,

Ljubljana, Sodna ulica 7.

Svojo bogato zalogo priporoča

specijalna trgovina in industrija protez, zdravniškega orodja, trebušnih in kilnih pasov, gumijastih nogavic in kolenic za nogometase, povoje za krčne žile, klistire, irigatorje, gumijasto platno za v postelje, mesečne obveze in vse obveze za rane. Brušenje in nikljanje.

Tvrda G. Besednik in drug, Ljubljana, Prešernova ulica šte. 5.

Stavbno podjetje

Josip Mozetič

Ljubljana, Poljanska cesta 47

izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela, prevzema tudi akordna dela.

Cene solidne!

Cene solidne!

Tovarna

JOS. REICH

Ljubljana, Poljanski nasip št. 4

Podružnica: Selenburgova ulica 4.

PODRUŽNICE: MARIBOR NOVO MESTO KOČEVJE

Gospeska ul. 38.

Glavni trg šte. 39.

Barva vsakovrstno blago.

Kemično čisti obleke.

Svetilolika ovratnike, za

pestnice in srajce.

Gospodarski urad v Celju priporoča:

- 1.) Cilindrovo olje „Vakum“ viskoziteta 29/30, plamenišče 300/320;
- 2.) Strojno olje težko „Solar Red“ viskoziteta 9/11, plamenišče 260/280;
- 3.) Strojno olje srednjetežko „Standart“ viskoziteta 6/6 1/2, plamenišče 260/280.

Veliko za kučevalnike i graditelje kuća!

Blagajne za uzidati. Prištednja na prostoru, sigurnost vatri i provali. — Blagajne u svim velicina na skladištu. Asbestni ormari za knjige, blagajne sa pultom.

Opis na zahtjev badava

Nica 25., I. Notter i drug - Zagreb, Telefon. 1-27

Rudolf Pevec

trgovec v Mozirju,

je otvoril svojo podružnico v Beški, Srem, v bližini Beograda in Novega Sada ter bo v položaju najceneje in najkulantneje postreči vso Slovenijo s pšenico, koruzo, ječmenom, ovsem, vsakovrstno moko, slanino, mastjo, svinjami, vinom karlovškim in banatskim, vse najceneje po dnevnem ceni. Naročila naj se pošiljajo direktno na tvrdo Rudolf Pevec v Beški, Srem. Naslovi: Pevec, Beška, Srem. Nakupoval bodem direktno od kmetov ter bodem mogel konkurirati z vsako drugo trgovko. Obenem se bodo tamkaj prodajale deske, les in drogi. Slovencem se bodo brezplačno dajale eventuelne informacije. Za mnogobrojno naročilo se priporoča

Rudolf Pevec, prva slovenska trgovka v Sremu.

BALKAN

delniška družba za mednarodne Transporte.

Brzjavni naslov: SPEDBALKAN.

Ljubljana, Maribor, Beograd, Zagreb, Trst, Wien.

Spedicija vseh vrst. Sprejemanje blaga v skladišča. Zavarovanja. Mednarodni prevozi. Selitve s patent. pohlšt. vozovi na vse strani.

Prvo ljubljansko javno skladišče, spojeno s tirom juž. žel. Carinska agentura javnih skladišč.

Največje domače spedijsko podjetje v Jugoslaviji

Pohištvo

domačega izdelka vseh modernih slogov, posebno iz trdega in tudi iz mehkega lesa vedno v zalogi. Izvršujejo se tudi vsa stavbna mizarstva dela. — Tvorilna lesenih solidno delo! podplatov itd. Cene zmerni! Fran Škafar, strojno mizarstvo s parno silo, Ljubljana, Rimska c. 16.

Išče se zmožen

pri producentih slavnih in klobukov dobro vpeljan zastopnik, ki bi vzel s seboj proti ugodni proviziji lesene in kovinske oblike za tukajšnji trg (ozir. za večji okraj). Dopisi na Albert Meisels, & Wilhelm Budicky, Holz - Metallhülfsmaschinenbau, prof. Firma Wien VI. Webgasse 23.

Pozor! Ne zamudite! Pozor!

Tovarna „Lana“ prodaja svoje izdelke iz garantirano pristne volne po neverjetno znižanih cenah.

Naprodaj so: moški in otroški svitri, ženske preproste jopice, šali, golenice i. t. d.

Ker preostala zaloga ni velika, bo trajala razprodaja le malo časa pri trdkih

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica.

„Bistra“

kovinska industrija v Domžalah.

Oddelek za ključavnice:

dobavlja vse vrste ključavnic za pohištvo in pohištvene okove najrazličnejših izvedb, kljake za postelje, primoze za kovčge in predale, navadne ponikljane, pomedene in brončirane. Lastni patenti za zapahne ključavnice in predstavljajoče univerzalne pohištvene ključavnice.

Oddelek za šarnirje:

vseh vrst šarnirji, ki se izdelujejo po naročilu z načrtom ali po vzorcu.

Oddelek za vijake in oblično struženje:

vse vrste vijakov, kakor tudi v to stroko spadajoči predmeti.

Oddelek za galvanoplastiko:

sprejema vsa v to stroko spadajoča dela v najmodernejšo in solidno izvršitev kakor: pozlačenje v vseh barvah, posrebranje in ponikljanje za: cerkve, hotele, gostilne in kavarne; zdravniških instrumentov in aparatov, koles, avtov in strojnih delov in predmetov. Slednjič se prevzemajo vsi predmeti množinskega izdelovanja za pobakrenje, pomedene, brončiranje, patiniranje, matiranje, pokositrenje, pocinkanje ter posvinčanje za tehnično uporabo.

Priporoča se tvrdka

Jos. Petelinc,

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7

tovarniška zaloga šivalnih strojev v vseh opremljenih za domačo rabo, za krojače original Cylinder Singerjeve velike in male za čevljarje, posamezni deli za vse sisteme, igle, olje za stroje na drobno in debelo.

V. BIZJAK in DRUG.

Rogaška Slatina

priporoča svoje fine izdelke.

Naznanilo!

Genjenim damam v ljudno naznanjam, da sem po svojem pokopnem možu prevzela krznarsko obrt ter jo bodem izvrševala s pomočjo poslovdje. Za nadaljnja naročila kakor izdelovanje kožuhovinskih garnitur in njih moderniziranje se najtopleje priporočam

A. ROT, krznarstvo, Ljubljana, Gradišče št. 6.

KLAVIRJE

na obroke in na posodo!

Najslavnejši pianini in harmoniji: Förster, Steinhilber, Heilmann. — Uglavljanje in popravila strokovnjaško in ceno.

ALFONZ BREZNIK, bivši učitelj Glasb. Matice,

Ljubljana, Kongresni trg 15 (pri munitski cerkvi).

Violine, citre, harmonike.

Strune vseh vrst na drobno in drobno. — Valikanska zaloga.

Knjigovodja,

popolnoma samostojen, bilance zmožen, dober korespondent in zanesljiv kalkulac, periketen v slovensčini, srbohrvaščini in nemščini v govoru in pisavi, se takoj sprejme. Reflektira se samo na prvotno moč. Prednost imajo tisti, ki so bili zaposleni v kamernolomskih ali stavbenih podjetjih in ki obvladajo tudi italijanščino. Istotam se sprejme gospodarska z večletno prakso, zmožna stroje-pisja, stenografije in vseh pisarniških del, ki obvlada popolnoma slovensko in nemško korespondenco. Natančne ponudbe s prepisi sprideval, navedbo reference in plače ter sliko je doposlati Kam-noseški in dinstrijski družbi v Celju.

Jugoslovansko inženirsko podjetje

družba z omejeno zavezo

MARIBOR

inženirska pisarna in stavbeno podjetje

Projektiranje in izvršitev visokih, betonskih in železobetonskih stavb, industrijskih in poljedelskih ter vodnih zgradb, naprav za vodne sile itd. — Presoje in nasvetovanja. — Dobav. vsega gradbenega, industrijskega in tehničnega blaga, železnine, orodja, nosilcev, betonskega železa, tračnic in materiala za ozkotirne železn., elektroteh. material, cement, gips, lepenka, t. d.

Naslov za brzjavke:

„JIP“ - MARIBOR.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Brzjavni naslov: Banka Ljubljana.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Delniška glavnica 50.000.000 — kron.

Rezervni zakladi 45.000.000 — kron.

Glavnica z rezervami 95.000.000 — kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru, Borovljah, Ptuj in Brežicah.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

Sprejema

vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju

Kupuje in prodaje vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje

vsakovrstne KREDITE